

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE
W SUWAŁKACH ZA ROK 2021
ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ I PIECZY
ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2022**

Suwałki, 4 lutego 2022 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W SUWAŁKACH ZA 2021 ROK

Dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, o którym mowa w art. 110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 76 ust.4 pkt 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach działa na podstawie Statutu nadanego przez Radę Miejską w Suwałkach uchwałą nr XIV/199/2019 z dnia 27 listopada 2019 r oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem nr 30/20 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach z dnia 4 grudnia 2020 r. zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Suwałk w dniu 10 grudnia 2020 r.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań polityki społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki do 2025 r. przyjęta uchwałą nr XXIII/281/2016 Rady Miejskiej z dnia 28 września 2016 r.

Zgodnie ze statutem w obszar działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, zwanego dalej Ośrodkiem wchodzi w szczególności zadania z zakresu:

- 1) ustawy o pomocy społecznej;
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- 4) ustawy o zasiłku dla opiekuna;
- 5) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 6) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 7) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 8) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- 9) ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 10) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 11) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 12) ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 13) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 14) ustawy prawo energetyczne;
- 15) ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- 16) ustawy o Karcie Polaka;
- 17) ustawy prawo o ruchu drogowym;
- 18) ustawy Prawo o ochronie środowiska;
- 19) oraz innych ustaw, programów rządowych i samorządowych.

Jako bezpośredni realizator pomocy społecznej, pieczy zastępczej i innych zadań z zakresu polityki społecznej w Mieście Suwałki według stanu na 31 grudnia 2021 r. zatrudniał 167 osób/ 164 etaty.

w tym:

- 1) 51 osób finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody Podlaskiego,
- 2) 111 osób finansowanych z budżetu samorządowego, w tym 42 osoby dofinansowywanych z budżetu wojewody i budżetu państwa.
- 3) 5 osób do realizacji Programu „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki”

W okresie sprawozdawczym Ośrodek realizował zadania, w szczególności:

1. Z zakresu zadań własnych gminy:

- 1) zasiłki stałe;
- 2) zasiłki i pomoc w naturze;
- 3) gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- 4) realizacja programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023;
- 5) usługi opiekuńcze;
- 6) schronienie (opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych);
- 7) sprawienie pogrzebu;
- 8) pomoc instytucjonalna;
- 9) wsparcie rodzin pomocą asystenta;
- 10) pomoc z zakresu interwencji kryzysowej (hostel);
- 11) przewóz osób niepełnosprawnych;
- 12) kierowanie do Domu Dziennego Pobytu „Kalinka” i ustalanie odpłatności za pobyt.

2. Z zakresu zadań zleconych gminie:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- 2) ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych;
- 3) kierowanie do ośrodków wsparcia i ustalanie odpłatności za pobyt;
- 4) świadczenia rodzinne i opiekuńcze;
- 5) fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
- 6) zasiłek dla opiekuna;
- 7) świadczenia wychowawcze;
- 8) wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

3. Należące do właściwości powiatu, w szczególności poprzez:

- 1) pełnienie funkcji organizatora pieczy zastępczej, w tym wsparcie koordynatora;
- 2) wsparcie i wypłata należnych świadczeń rodzinom zastępczym;
- 3) kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- 4) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 5) pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym zastępcze

formy opieki i placówki resocjalizacyjne;

- 6) prowadzenie mieszkań chronionych;
- 7) wypłatę wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym oraz kosztów utrzymania mieszkań;
- 8) umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina”;
- 9) rehabilitację społeczną (środki PFRON).

4. Z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- 1) obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

5. Inne działania Ośrodka:

- 1) odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne uprawnionych świadczeniobiorców;
- 2) wypłata świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka;
- 3) realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”;
- 4) realizacja Programu MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 5) realizacja Programu „Wspieraj Seniora” współfinansowanego z Fundusz Przeciwdziałania Covid-19
- 6) realizacja Programu osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2020-2021;
- 7) prowadzenie postępowań w celu wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach Programu „Czyste powietrze”;
- 8) wydawanie zaświadczeń o sytuacji dochodowej i majątkowej do celów stypendium socjalnego;
- 9) realizacja programu „Aktywny Samorząd”;
- 10) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków energetycznych;
- 11) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków mieszkaniowych;
- 12) udział w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD);
- 13) organizacja prac społecznie - użytecznych;
- 14) akcje społeczne;

6. Działalność związana z merytoryczną obsługą zadań oraz utrzymaniem infrastruktury MOPR - rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej - w 2021 r. wydatkowano 6.269.200,18 zł oraz 72.869,62 zł z PFRON.

I. POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych i własnych gminy/powiatu oraz zadań objętych programami rządowymi i ministerialnymi.

Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- 1) zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 2) umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca Ośrodka ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1) pomoc finansową;
- 2) pomoc rzeczową;
- 3) pomoc instytucjonalną;
- 4) pomoc w formie usług opiekuńczych;
- 5) poradnictwo specjalistyczne;
- 6) pomoc interwencyjną;
- 7) pracę socjalną polegającą na aktywizowaniu i wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych i zawodowych z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach zatrudniał 37 pracowników socjalnych do realizacji zadań gminy/powiatu. Statystycznie na jednego pracownika przypada ok.1882 mieszkańców. Miasto podzielone jest na 20 rejonów opiekuńczych.

W 2021 roku do Ośrodka wpłynęło 5.463 wnioski (*spadek o 325*) o udzielenie pomocy w formie zasiłków stałych, gorących posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, umieszczenia w domu pomocy społecznej, skierowania do ośrodków wsparcia.

Bezpośrednio świadczeniami pomocy objęto 1.754 (*spadek o 89*) środowisk rodzinnych liczących 3.325 osób (*spadek o 328*). W 316 przypadkach (*spadek o 56 środowisk*) były to środowiska wymagające interwencji socjalnej, które po raz pierwszy zwróciły się o wsparcie z pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku, przeprowadzili 5.110 rodzinnych wywiadów środowiskowych (*wzrost o 156*) w celu:

- ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej,
- ustalenia uprawnień do specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- weryfikacji specjalnych zasiłków opiekuńczych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna oraz świadczeń rodzinnych,
- ustalenia możliwości pomocowych oraz opłat za świadczenia i pobyt w instytucjonalnych formach pomocy ze strony najbliższych członków rodziny,
- na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych.

Najczęstsze powody udzielania pomocy w latach 2020 -2021 to:

l.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w latach	
		2020	2021
1.	ubóstwo	1033	987
2.	niepełnosprawność	900	868
3.	długotrwała choroba	882	894
4.	bezrobocie	591	579
5.	bezzradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	374	317
6.	alkoholizm i narkomania	213	229
7.	potrzeba ochrony macierzyństwa	113	103
8.	bezdomność - liczba osób	91	112
9.	przemoc w rodzinie i pomoc interwencyjna	17	17
10.	trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	59	54
11.	zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe	3	2

Znaczącą formą pomocy jest praca socjalna, którą objęto 1.381 środowisk rodzinnych (*wzrost o 41 środowisk*). Praca socjalna kierowana jest przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym o niskim poziomie wykształcenia, bezrobotnych, z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą i trudnościami w pełnieniu ról społecznych.

Polegała, w szczególności na:

- 1) wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej;
- 2) umożliwianiu dostępu do poradnictwa specjalistycznego, usług, terapii, itp.;
- 3) pomocy w uzyskiwaniu uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- 4) poradnictwie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych z uwzględnieniem wsparcia asystenta rodziny;
- 5) działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień itp.;
- 6) motywowaniu do podejmowania działań w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej;

Praca socjalna, o której mowa w art. 45 ustawy o pomocy społecznej może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który zastosowano w odniesieniu do 166 rodzin (*wzrost o 54*):

- 1) kontraktów typu „A” – sporządzono 108 w celu rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej, z tego:
 - 13 kontraktów z rodzinami objętymi asystentem rodziny,
 - 7 kontraktów z osobami bezdomnymi kierowanymi do schronisk,
 - 83 kontrakty w celu poprawy sytuacji życiowej (np. ustalenie stopnia niepełnosprawności, złożenie wniosku o alimenty, uzyskanie świadczeń rodzinnych itp.),
 - 5 kontraktów z rodzinami, wobec których została ograniczona władza rodzicielska;
- 2) kontraktów typu „B” – zawarto z 58 osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku

pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2021 r. poz.1100 ze zm.), z tego:

- 33 kontrakty z osobami skierowanymi do realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w CIS,
- 19 z osobami skierowanymi do wykonywania prac społecznie – użytecznych.

W wyniku podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej 77 rodzin usamodzielniało się, z tego: 40 podjęło zatrudnienie, 34 uzyskało świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego, 3 wyemigrowały, 41 osoby odstąpiły od realizacji kontraktów socjalnych w związku z czym zostali pobawieni świadczeń z pomocy społecznej.

Pomoc bezdomnym - szczególnie trudną grupą w realizacji pracy socjalnej są osoby bezdomne wykazujące wieloaspektowe dysfunkcje obejmujące sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną.

W okresie jesienno-zimowym uwagę poświęca się zabezpieczeniu potrzeb osób bezdomnych i samotnych polegających na zabezpieczeniu schronienia, odzieży dostosowanej do pory roku i gorących posiłków. Opracowano i rozpropagowano w miejscach publicznie dostępnych (m.in. podmioty służby zdrowia, apteki, dworce, punkty wydawania posiłków, służby miejskie, Policja, Areszt Śledczy, PUP) informator i ulotki o instytucjach udzielających pomocy interwencyjnej, w szczególności osobom bezdomnym i wymagającym pomocy interwencyjnej. We współpracy ze Strażą Miejską w Suwałkach realizowano projekt socjalny „Odczarować bezdomność” adresowany do osób bezdomnych przebywających w miejscach zagrażających zdrowiu lub życiu. Działania polegają na monitorowaniu miejsca pobytu bezdomnych i udzielaniu niezbędnej pomocy.

W grupie bezdomnych odnotowano 112 osób (*wzrost o 21*), w tym 10 kobiet. Zjawisko bezdomności stanowi 6,4 % ogólnej liczby korzystających z świadczeń pomocy społecznej. Wśród populacji bezdomnych 27 osób pochodziło z innych gmin. 3 osoby bezdomne powróciły do gmin ostatniego miejsca zameldowania.

W ciągłym zainteresowaniu Ośrodka pozostają 34 osób bezdomnych (*wzrost o 8*).

Spośród 112 osób bezdomnych, które w 2021 r. zwróciły się o pomoc - 85 osób (*wzrost o 9*) to mieszkańcy Suwałk.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej w 2021 r. ukierunkowanej na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej, z zastosowaniem m.in. kontraktu socjalnego, indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego uzyskano następujące efekty:

- 7 osób zmotywowano do udziału w CIS,
- 2 osoby skierowano do środowiskowego domu samopomocy,
- 24 osoby zaktywizowano zawodowo do podejmowania prac dorywczych,
- 7 osób znalazło stałe zatrudnienie,
- 2 osoby podjęły 12 miesięczne leczenie odwykowe stacjonarne,
- 6 osób odbyło terapię odwykową stacjonarną,
- 8 osób złożyło wnioski o przydział lokalu, z tego 1 osoba uzyskała mieszkanie z zasobów komunalnych, a 19 osób zamieszkało w wynajętych lokalach mieszkalnych, bądź powróciło do środowiska rodzinnego,

- 2 osoby bezdomne niepełnosprawne skierowano do mieszkania chronionego wspieranego,
 - 6 osoby umieszczono w domach pomocy społecznej,
 - 2 osoby uzyskały niezależność finansową – nabyły prawo do świadczeń emerytalnych.
- Liczba bezdomnych na dzień 31 grudnia 2021 r. zmalała do 57 osób.

Ponadto w ramach pracy socjalnej w rodzinach z dziećmi wytaczano powództwa alimentacyjne oraz kierowano sprawy do organów ścigania o przestępstwa z art. 209 kk – 4 wniosków, z tego w 3 odmowa wszczęcia, 1 postępowanie umorzono.

Realizując zadania związane z pracą socjalną, pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy.

W 2021 r. z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował następujące formy pomocy:

Zadania własne gminy - świadczenia obligatoryjne

1. **Zasilki stałe** – przyznano **451 osobom** (wzrost o 16 osób) – 4.431 świadczeń na kwotę **2.261.303,47 zł** (wzrost o 20.039,98 zł - rozdział 85216).
2. **Zasilki okresowe** - przyznano **512 rodzinom** (spadek o 22) – 2.263 świadczenia na kwotę **793.199,18 zł** (spadek o 25.777,70 zł), z tego dofinansowanie do zadań własnych gminy z budżetu wojewody stanowiło kwotę 788.486,46 zł), w tym:
 - 1) 313 rodzinom - z powodu bezrobocia – 602.751,18 zł;
 - 2) 58 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby – 47.365 zł;
 - 3) 37 rodzinom - z powodu niepełnosprawności – 45.238 zł;
 - 4) 104 rodzinom – z innych powodów – 97.845 zł.
3. W ramach wieloletniego rządowego programu „**Posiłek w szkole i w domu**” na lata 2019-2023 pomocy udzielono **1 996 osobom** (spadek o 185) na kwotę **1.737.500 zł**, (rozdział 85230), z tego:
 - z budżetu wojewody - 1.390.000 zł (spadek o 50.000 zł),
 - z budżetu samorządowego – 347.500 zł (spadek o 12.500 zł).

Udzielona pomoc obejmuje następujące formy:

- 1) **gorące posiłki** – wydawane w szkołach, przedszkolach i 6 punktach miasta - przyznano 329 osobom (spadek o 440) na kwotę 321.968,58 zł, w tym:
 - a) 138 dzieciom w wieku przedszkolnym na kwotę 38.304,50 zł,
 - b) 55 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej na kwotę 31.442,80 zł,
 - c) 136 osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym na kwotę 251.796,28 zł,
 - d) 4 uczniów objęto dożywianiem na podstawie decyzji dyrektorów szkół na kwotę 425 zł;
- 2) **dowóz posiłków** do miejsc zamieszkania 42 osobom chorym, starszym i niepełnosprawnym, koszt dowozu wyniósł 24.990 zł – 8 330 świadczeń (spadek o 670);
- 3) **świadczenie pieniężne** na zakup posiłku lub żywności przyznano 1 805 (spadek o 236) osobom w rodzinach na kwotę 1.390.541,42 zł.
4. **Pokrywanie kosztów schronienia** za bezdomnych, dla których właściwą miejscowo jest gmina m. Suwałki (ostatniego zameldowania) przebywających w ośrodkach wsparcia na terenie innych miast i gmin – **27.145,19 zł** (rozdział 85203) - 6 osób (spadek o 2) – 766 osobodni. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia wyniosły **1.393,88 zł**. Zasady odpłatności

reguluje art. 97 ust. 1a u. o p.s. w przypadku dochodu osiąganego poniżej kryterium dochodowego, zaś uchwała XXXIII/398/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 31 maja 2017 r. w sytuacji, kiedy dochód osoby bezdomnej przekracza kryterium dochodowe.

5. Sprawienie pogrzebu – 11 osób dorosłych oraz 2 pogrzeby 60 dzieci zmarłych przed urodzeniem. Wydatkowano kwotę **43.807,38 zł** (rozdział 85214).

6. Usługami opiekuńczymi objęto **202 osób** (spadek o 23), w tym:

1) usługami pielęgnacyjnymi - 112 osób;

2) pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 90 osób.

Koszt usług opiekuńczych wyniósł **2.793.819,21 zł** (wzrost o 359.729 zł - rozdział 85228).

Odpłatność z tego tytułu stanowiła kwotę 251.968,07 zł.

7. Program osłonowy w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023 przyjęty uchwałą nr III/35/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r., realizowany zgodnie z § 2 uchwały nr III/34/2019 z dnia 30 stycznia 2019r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej. Przyjęte działania osłonowe pozwoliły rodzinom, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne na uzyskanie pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności. Pomocy w formie gorącego posiłku udzielono 282 osobom (spadek o 45) na kwotę **413.720,76 zł** (spadek o 18.247,02 zł - rozdział 85214).

Odpłatność z tytułu przyznanych świadczeń wyniosła 196.030,80 zł.

8. Wypłata wynagrodzenia dla kuratora - w oparciu o art. 34 § 1 kodeksu Postępowania administracyjnego w związku z art. 61 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 184 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach wystąpił z wnioskiem do sądu o ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich, postanowieniem z dnia 4 grudnia 2020 r. ustanowił radcę prawnego kuratorem, w celu reprezentowania nieobecnej córki w postępowaniu administracyjnym w sprawie ustalenia opłaty za pobyt ojca w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – wynagrodzenie ustalono na podstawie 263 k.p.a. w związku z § 1 ust. 2 w zw. z ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w wysokości **60 zł** (rozdział 85219).

Świadczenia fakultatywne

9. Zasiłki celowe na zakup ogrzewania, w tym opału, odzieży, obuwia, zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, środków czystości, pokrycie kosztów leczenia – przyznano 636 świadczeń (wzrost o 45) na kwotę **151.410,38 zł** (wzrost o 6.860,99 zł), w tym:

1) 533 zasiłki celowe na kwotę – 115.977,05 zł;

2) 101 zasiłków celowych na zasadach zwrotnych - 32.458,33 zł;

3) 2 zasiłki celowe na pokrycie strat w wyniku zdarzenia losowego – 2.975 zł.

Ogółem na realizację zadań własnych gminy z zakresu środowiskowej pomocy społecznej

wydatkowano kwotę **8.221.965,57 zł** (wzrost o 321.941,79 zł), z tego:

1) zasiłki stałe	- 2.261.303,47 zł;
2) zasiłki okresowe	- 793.199,18 zł;
3) realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”	- 1.737.500,00 zł;
4) schronienie	- 27.145,19 zł;
5) sprawienie pogrzebu	- 43.807,38 zł;
6) koszt usług opiekuńczych	- 2.793.819,21 zł;
7) realizacja programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019-2023	- 413.720,76 zł;
8) wynagrodzenie dla kuratora	- 60,00 zł;
9) zasiłki celowe i pomoc w naturze	- 151.410,38 zł.

Zadania zlecone gminy

1. specjalistyczne usługi opiekuńcze, którymi objęto:

- 23 osoby z zaburzeniami psychicznymi

Łącznie wydatkowano 324.821,27 zł (rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze). Uzyskane *dochody* z tytułu odpłatności stanowiły kwotę – 23.378,10 zł, z czego dochód dla jst. 1.168,91 zł.

2. Nadawanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w trybie decyzji administracyjnej - 58 osobom przyznano uprawnienia i 2 odmówiono (spadek o 35) – wydatkowano kwotę 4.290 zł (rozdział 85195).

3. Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki - Kodeks rodzinny i opiekuńczy przewiduje prawo do wynagrodzenia osobom sprawującym funkcję opiekuna:

- na podstawie postanowienia sądu dokonano wypłaty 1 opiekunowi w wysokości **4.580,65 zł** oraz koszty obsługi zadania – **69,76 zł** (1,5%) (rozdział 85219).

Reasumując, na realizację zadań zleconych z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano łącznie w 2021 roku kwotę **333.761,68 zł** (wzrost o 14.534,99 zł), w tym na:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze – 324.821,27 zł;
- 2) koszty wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 4.290 zł;
- 3) koszty wynagrodzenia za sprawowanie opieki – 4.650,41 zł

II. POMOC INSTYTUCJONALNA

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy powinna dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

1. Kierowanie do domów pomocy społecznej - zadanie własne gminy

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić

niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w dps.

Od 2004 r. decyzje o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania. Gmina, z której został skierowany do dps mieszkaniec ponosi opłatę za pobyt.

Osoby w zależności od stanu zdrowia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. W 2021 r. wydano 40 skierowań (*o 11 mniej niż w roku poprzednim*).

Mieszkańcy kierowani byli do następujących domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku – 1;
- 2) osób przewlekle psychicznie chorych – 7;
- 3) osób przewlekle somatycznie chorych – 30 (w tym 29 do DPS „Kalina” w Suwałkach);
- 4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 1;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – 1 osoba.

W 2021 r. pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 1 stycznia 2004 r. mieszkańców Suwałk w następujących Domach:

Lp.	Typ domu - miejscowość	2020 rok			2021 rok		
		liczba		kwota	liczba		kwota
		osoby	Świadczenia		osoby	Świadczenia	
1.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnej Intelektualnie w Mrągowie	3	36	102.006,14	3**	32	98.836,57
2.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelektualnie w Ełku	5	60	264.576,88	5	60	286.413,68
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelektualnie w Augustowie	1	9	22.346,15	1	7	19.995,73
4.	Dom Pomocy Społecznej w Węgorzewie	0	0	0,00	2**	10	21.442,00
5.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Nowej Wsi Ełckiej	26	281	831.653,82	27	290	1.018.497,30
6.	Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” Kolonia Olecko	3	32	89.980,31	2	24	78.384,64
7.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Siemiatyczach	5	58	161.696,05	5	60	170.130,88
8.	Dom Pomocy Społecznej w Szczytnie	1	12	32.376,68	1	12	30.884,77
9.	Dom Pomocy Społecznej w Garbarach	3*	34	85.251,07	3	33	88.094,67
10.	Dom Pomocy Społecznej w Sejnach	8	96	202.474,40	7	75	169.713,19
11.	Dom Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich	5	52	123.447,05	5	55	140.153,26
12.	Dom Pomocy Społecznej „Rokitnik” w Białowieży	3	29	76.016,46	2	24	69.882,76
13.	Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy	1*	2	5.251,70	2	14	42.814,86
14.	Dom Pomocy Społecznej w Nasielsku	1	12	44.352,17	1	12	50.726,72
15.	Dom Pomocy Społecznej „Michała Archanioła” w Szyldaku	3	36	77.073,72	3	36	81.060,66
16.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Jałowie	2	24	81.507,62	2	24	86.930,52
17.	Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu	9	92	229.239,92	8	88	218.189,46

18.	Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie	2	24	84.699,87	2	24	97.216,88
19.	Dom Pomocy Społecznej w Ostrołęce	1	12	36.857,72	1	2	4.449,01
20.	Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych w Robercinie	1	12	30.732,37	1	12	33.408,72
21.	Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii	1	12	36.217,32	2	13	41.199,42
22.	Dom Pomocy Społecznej JAWOR w Markowskich	7	73	203.425,75	7	66	204.128,73
23.	Dom Pomocy Społecznej w Mikołajkach	1	8	16.189,26	2	17	32.300,04
24.	Dom Pomocy Społecznej w Makowie Mazowieckim	1	12	35.018,59	1	12	37.346,30
Razem		92	1018	2.872.391,02	94	1002	3.122.200,77
Liczba osób według stanu na 31 grudnia.		82			86		
Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach		115	1077	Koszt w DPS	111	1069	Koszt w DPS
Stan na 31 grudnia		82			85		

*1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2020 z DPS w Garbarach do DPS w Choroszczy,

** 1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2021 z DPS w Mrągowie do DPS w Węgorzewie

Łącznie wydatkowano kwotę **3.122.200,77 zł** (wzrost o 249.809,75 zł - rozdział 85202) za 94 mieszkańców Suwałk umieszczonych na terenie innych powiatów, do których trafiło w 2021 r. 12 mieszkańców (o 1 więcej niż w poprzednim roku).

Spośród osób umieszczanych na terenie innych powiatów dominują osoby z zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym umieszczono 7 osób, z czego 5 bez zgody na podstawie postanowień sądowych.

Do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązany jest mieszkaniec w wysokości nie wyższej niż 70% posiadanego dochodu. Poza mieszkańcem domu obowiązani są w drugiej kolejności małżonek, zstępni przed wstępnymi, w sytuacji, gdy ich dochód na osobę przekracza 300% kryterium dochodowego (tj. od 1 stycznia 2022 r. - 2.328 zł w przypadku osoby samotnej i 1.800 zł na osobę w rodzinie).

W 2021 r. wysokość opłat stanowiła różnicę między dochodem osoby obowiązanej, a kwotą 2103 zł, w przypadku osoby samotnej - 1584 zł. Wpływy z tytułu opłat osób zobowiązanych w 2021 r. stanowiły kwotę **470.427,61 zł**.

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2021 r. oczekiwały 2 osoby na podstawie postanowień sądowych.

2. Umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – zadanie własne powiatu.

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” prowadzony przez m. Suwałki ma charakter ponadlokalny w związku z czym tut. Ośrodek wydawał decyzje o umieszczeniu dla wszystkich ubiegających się. W toku prowadzonych postępowań umieszczono:

- 19 osób z terenu innych gmin,
- 29 osób z m. Suwałki (o 2 mniej niż w roku poprzednim).

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. DPS „Kalina” w Suwałkach dysponował 15 wolnymi miejscami.

3. Kierowanie do ośrodków wsparcia

1) Domu Dziennego Pobytu „Kalinka” – zadanie własne gminy

Od 2017 r. na bazie DPS „Kalina” w Suwałkach funkcjonuje ośrodek wsparcia przeznaczony dla seniorów naszego miasta, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają okresowego wsparcia. Dom liczy 15 miejsc, funkcjonuje w dni robocze w godz. 7:00 – 17:00. Realizuje usługi w postaci opieki dziennej, terapii zajęciowej, zajęć ogólnousprawniających i integracji.

W okresie sprawozdawczym wydano 3 decyzje kierujące i ustalające odpłatność. Z usług domu skorzystało 13 osób.

Zasady odpłatności reguluje uchwała nr LI/621/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu „Kalinka” w Suwałkach.

2) Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zadanie zlecone

- a) **Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach, ul. Filipowska 20D** – dom liczy 35 miejsc z usług domu skorzystało 45 osób (*o 4 więcej*). W okresie sprawozdawczym wydano 33 decyzje administracyjne, w tym 8 decyzji kierujących nowych uczestników. Do ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia zobowiązano 6 osób.
- b) **Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony na zlecenie jest przez Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach** – dom liczy 34 miejsca. Z usług domu skorzystało 37 uczestników (*o 1 więcej*). W 2021 r. wydano 16 decyzji, w tym 1 decyzję kierującą nowego uczestnika. Do ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia zobowiązano 23 osoby.

Od 1 czerwca 2021 r. usługi w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są bezpłatnie.

III. INTERWENCJA KRYZYSOWA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Ośrodek realizował następujące zadania:

1. Poradnictwo specjalistyczne

- 1) **poradnictwo psychologiczne** – indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązania zgłaszanych problemów – pomocą objęto 171 osób (*wzrost o 5*), udzielając 650 porad i konsultacji (*o 39 więcej*), w tym również poza siedzibą Ośrodka;
- 2) **poradnictwo z zakresu prawa i procedur prawnych**, które dotyczyło pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego osobom uwikłanym w przemoc oraz znajdującym się w trudnych sytuacjach kryzysowych. Z poradnictwa skorzystały 144 osoby (*o 50 mniej*). Udzielono 245 porad (*spadek o 22*);

2. Terapia i wsparcie rodzin doświadczających sytuacji kryzysowych

- 1) **terapia interwencyjna**, której celem jest osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa, objęto: 3 osoby, 20 sesji;

- 2) **grupa wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc** – prowadzona przez psychologów w oparciu o program, którego celem jest pomoc i wsparcie w nabywaniu umiejętności przewycięzania przemocy w rodzinie. W 2021 r. zrealizowano 1 edycję spotkań grupy wsparcia, z których skorzystało 12 osób.
3. **Zapewnienie bezpiecznego schronienia** (interwencyjne przyjęcia również w godzinach popołudniowych i nocnych) - całodobowe schronienie w hostelu zapewniono 3 **rodzinom** (o 9 mniej) **liczących** 4 osoby, w tym 1 dziecko znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Pobyt był okresowy w łącznej liczbie **9 osobodni** (spadek o 200 osobodni). Pobyt 1 rodziny (spadek o 7 w porównaniu do poprzedniego roku) spowodowany był przemocą w rodzinie, pozostałe 2 osoby doświadczyły sytuacji kryzysowych związanych z utratą „dachu nad głową”.
4. **Bezpieczeństwo i interwencja w sytuacji zdarzeń traumatycznych o skali masowej** – psychologowie Ośrodka, którzy zostali przeszkoleni w zakresie „Interwencji kryzysowej w praktyce”, „Interwencyjna pomoc psychologiczna podczas zdarzeń masowych i katastrof”. Pełnili dyżury pod telefonem zgodnie z przyjętym harmonogramem.
5. **Interwencje w środowisku** – reagowano na 30 (wzrost o 8) zgłoszenia zaniepokojonych świadków lub osoby anonimowe. Dokonywano diagnozy i weryfikacji zgłoszonych zdarzeń.
6. **Zespół Interdyscyplinarny** odbył 4 posiedzenia (w dniach 26 stycznia; 26 kwietnia; 26 lipca; 25 października) poświęcone bieżącej pracy interdyscyplinarnej oraz doskonaleniu metod współpracy, a także monitorowaniu przebiegu realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021. Zaprezentowane dane za 2019 r. wynikające z matrycy wskaźników służącej do ewaluacji Programu wskazują na liczne działania profilaktyczna – edukacyjne oraz naprawcze skierowane do sprawców przemocy. Wzrasta zapotrzebowanie na usługi psychologiczne. Zauważono zwiększoną aktywność wymiaru sprawiedliwości wobec sprawców przemocy (interwencje policji, skazania z art. 207 kk i 209 kk), natomiast występuje tendencja spadkowa w zakresie zastosowania przymusowego leczenia odwykowego i naprawczego sprawców przemocy (art. 72 kk).

Obsługę administracyjno-biurową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek.

7. **W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowano procedurę „Niebieskie Karty”** - prowadzono **258 spraw** (o 48 mniej w porównaniu do poprzedniego roku), z tego 72 procedury kontynuowano z lat poprzednich. W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2021 powołano 186 grup roboczych (o 52 mniej), które odbyły 808 spotkań (o 169 mniej). Efektem pracy grup roboczych było:
- 1) skierowanie 17 (o 12 mniej) wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
 - 2) w przypadku 16 rodzin (o 20 mniej) wystąpiono do Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka oraz skontrolowanie władzy rodzicielskiej;
 - 3) złożono 3 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Suwałkach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w rodzinie;
 - 4) w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami na rzecz przeciwdziałania przemocy

w rodzinie udzielono 123 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych (KMP, Sądy);

- 5) pracownicy socjalni odbyli ok. 249 wizyt (*o 66 więcej*) diagnozujących i monitorujących środowiska dotknięte i zagrożone przemocą, udzielili 249 porad. Ponadto przeprowadzili ok. 1000 rozmów telefonicznych, uwzględniając zagrożenie wynikające ze stanu epidemii.

Ogółem procedurą „Niebieskie Karty” objęto 773 osoby (*mniej o 211*), w tym: 248 kobiet (z tego: 6 niepełnosprawnych, 17 osób powyżej 60 r. ż.), 261 mężczyzn (z tego: 5 niepełnosprawnych, 12 osób powyżej 60 r.ż.) i 264 dzieci, w tym 1 niepełnosprawne.

7. Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- 1) zorganizowano 2 edycje **programu edukacyjno-korekcyjnego** (I edycja od 1.06 do 27.08.2021 r.; II edycja od 01.07 do 07.12.2021 r.) skierowanego do sprawców przemocy w rodzinie. Zajęcia odbywały się na terenie MOPR i AŚ w Suwałkach. Działaniami o charakterze naprawczym, ukierunkowanym na przerwanie przemocy poprzez weryfikację postaw i zmianę zachowań, objęto grupę **29 mężczyzn i 1 kobietę** stosujących przemoc w rodzinie. Program ukończyło 21 osób (udział w min. 75% zajęć). Wydatkowano kwotę **26.983,55 zł** (*rozdział 85205*);
- 2) **program psychologiczno-terapeutyczny** – realizowany od czerwca do grudnia 2021 r. - nakierowany na niwelowanie negatywnych zachowań u osób stosujących przemoc w rodzinie oraz rozwijanie umiejętności i samokontroli oraz konstruktywnego współżycia w społeczeństwie. Uczestniczyło 7 osób, wszyscy ukończyli program. Wydatkowano kwotę **6.291,51 zł** (*rozdział 85205*);
- 3) **działania monitorujące sprawców przemocy w rodzinie** – prowadzono monitoring i ewaluację 19 osób, które w minionym roku ukończyły programy korekcyjno- edukacyjne. Badanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych uzyskano w odniesieniu do 19 osób. Zgromadzona analiza wskazuje, iż spośród badanych osób nikt nie powrócił do zachowań polegających na stosowaniu przemocy. Dokonana analiza osób badanych pozwala stwierdzić, że oddziaływania naprawcze wpłynęły na eliminację niepożądanych zachowań. Uczestnicy nabyli umiejętności radzenia sobie z agresją. Poszerzyli wiedzę z zakresu wiadomości na temat przemocy, jej skutków, form, mechanizmów oraz zwiększyli poziom odczuwanej odpowiedzialności za popełniane czyny.
Działania monitorujące zostały sporządzone za pomocą ankiet z uczestnikami programu, w niektórych przypadkach poparte rozmowami z członkami ich rodzin

8. Upowszechnianie wiedzy o zjawisku przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) opracowanie i dystrybucja plakatów propagujących przeciwdziałanie przemocy – nakład 200 szt.;
- 2) zamieszczanie na stronie internetowej MOPR oraz tablicy ogłoszeń informacji o przedmiotowej problematyce, skutkach i działaniach;
- 3) prowadzono **zajęcia profilaktyczne „Przemoc rozpoznaję i reaguję”** – mające na celu wprowadzenie zmian w przekonaniach i promowanie właściwych zachowań dzieci

i młodzieży dotyczących sytuacji przemocowych. Zajęcia realizowano w 14 klasach 9 szkół podstawowych i 3 ponadpodstawowych (wszystkie miejskie szkoły) w okresie od 1 do 19 listopada 2021 r. W zajęciach z psychologiem udział wzięło ok. 350 uczniów;

- 4) włączono się do Ogólnopolskiej kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, poprzez:
 - dystrybucję plakatu promującego kampanię – nakład 60 szt.,
 - monitorowanie przebiegu kampanii, organizację spotkań, sprawozdawczość, promocję w mediach lokalnych.

9. Realizacja Programu Oślonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieranie Jednostek Samorządu terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2021 r. W ramach projektu „Nowe życie bez przemocy- 2 edycja” pozyskano środki w wysokości 81.810 zł, z czego wykorzystano 80.699,30 zł. Realizowano działania:

- 1) **Terapia par** – pozwalająca na rozwiązanie problemów i konfliktów w rodzinie. Celem było odnalezienie źródła kryzysu oraz sposobów na jego pokonanie. Z terapii skorzystało 6 par o łącznym wymiarze 60 godzin;
- 2) **„Szkoła dla rodziców”** - cykl 40 h zajęć warsztatowych - treningiem umiejętności i kompetencji wychowawczych objęto **12 rodziców**;
- 3) **Superwizja grupowa** – pracownicy socjalni, a także członkowie zespołu interdyscyplinarnego bezpośrednio zaangażowani w pracę z rodzinami uwikłanymi w przemoc poprzez umożliwienie dostępu do superwizji mieli możliwość zwiększenia swoich kompetencji, skorygowania zachowań i zwiększenia efektywności prowadzonej pracy. W zajęciach uczestniczyło **48 osób** - prowadzono w 4 grupach 12 osobowych. Łącznie zrealizowano 96 h;
- 4) **Szkolenie pogłębiające** wiedzę i umiejętności w zakresie pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy pt. **„Metodyka prawna i terapeutyczna interwencji pomocowej w sytuacji podejmowania działań wobec ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie”**. W szkoleniu udział wzięło **25 osób** z 14 instytucji /organizacji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) Spotkania z kosmetologiem dla uczestniczek grupy wsparcia w celu wzmocnienia poprawy własnego wizerunku – 12 osób – 6 godz.
- 6) Doposażenie Ośrodka poprzez zakup fotela do masażu i zabawek sensorycznych.

Na realizację zadania z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 r. wydatkowano kwotę: **621.291,56 zł, z tego:**

- 507.317,20 zł – F/przeciwalkoholowy (rozdział 85154),
- 33.275,06 zł - dotacja wojewody (rozdział 85205),
- 80.699,30 zł - środki MRiPS (rozdział 85205).

IV. WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ – ZADANIE WŁASNE POWIATU/GMINY

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta/prezydent za pośrednictwem m.in. organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Od 1 stycznia 2012 r. zadania Organizatora Pieczy Zastępczej – uchwałą nr XII/118/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia statutu MOPR w Suwałkach powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Zgodnie z art. 176 i art. 180 ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano i realizowano 3-letni Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2019-2021 przyjęty uchwałą Nr VI/64/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 marca 2019 r. Celem programu jest realizacja zadań zmierzających do wspomagania rodziny naturalnej w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktyka, tworzenie stabilnego i trwałego środowiska wychowawczego, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, zabezpieczenia usług świadczonych przez instytucjonalną pieczę zastępczą oraz podejmowanie działań na rzecz usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Działania wynikające z programu odzwierciedla dalsza część opracowania. Istotę programu stanowi określenie limitu zawodowych rodzin zastępczych, który zakłada utworzenie w każdym roku 1 rodziny. W 2021 nie utworzono żadnej nowej rodziny zawodowej z uwagi na brak chętnych do pełnienia tej funkcji

Zadania z zakresu pieczy zastępczej w Ośrodku realizował pracownik socjalny, psycholog, pedagog, 2 specjalistów pracy z rodziną, 3 asystentów rodziny i 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadaniem Ośrodka m.in. jest sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 ustawy. W 2021 r. Ośrodek sporządzał, a następnie przekazywał wymagane sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań przez gminę oraz powiat do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W okresie sprawozdawczym na terenie m. Suwałki funkcjonowało 137 rodzin zastępczych (*o 7 więcej niż w roku poprzednim*), w których przebywało 185 dzieci z terenu Suwałk, 29 z innych powiatów oraz 1 dziecko niezamieszkujące na terytorium RP, z tego:

- rodzin spokrewnionych - 95 – 134 dzieci,
- niezawodowych – 31 – 44 dzieci,
- zawodowych – 10 – 29 dzieci,
- rodzinny dom dziecka 1 - 8 dzieci.

Natomiast na terenie innych powiatów przebywało 51 dzieci z suwalskich rodzin.

Na podstawie postanowień sądu do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 42 dzieci (*o 5 więcej*), których miejscem zamieszkania jest m. Suwałki.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2019-2021

lata	Liczba dzieci z m. Suwałk przebywających w rodzinach zastępczych/umieszczonych w danym roku			Liczba dzieci z przebywających w rodzinach zastępczych w m. Suwałki	
	na terenie m. Suwałki	na terenie innych powiatów	Razem	z terenu innych powiatów	niezamieszkującym na terenie RP
2019	167/19	39/6	206/25	25	1
2020	179/31	44/6	223/37	28	1
2021	185/33	51/9	236/42	29	1

1. Pomoc finansowa z tytułu pobytu w pieczy zastępczej.

W 2021 r. Miasto Suwałki zobowiązane było do ponoszenia kosztów utrzymania w pieczy zastępczej za 236 dzieci oraz realizowało zadania z zakresu pieczy zastępczej na rzecz innych powiatów na podstawie zawartych porozumień (29 dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. Suwałki i 1 dziecka nie zamieszkałego na terenie RP przed umieszczeniem).

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko, przysługują świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwoty:

- 746 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

- 1131 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka,

- oraz dodatki niezależnie od typu rodziny, m.in.: wychowawczy (500 zł miesięcznie), dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (227 zł miesięcznie) i inne, o których mowa w ustawie.

- w 2019 r. wprowadzono dodatek do wysokości świadczenia wychowawczego dzieciom przebywającym w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 500 zł/m-nie.

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj pomocy	Dzieci z m. Suwałki przebywające w pieczy zastępczej		Razem =kol. 3+4	Dzieci niemające miejsca zam. na ter. RP	Dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Suwałk	Razem =kol.5+6+7
		w m. Suwałki	na terenie innych powiatów				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Pomoc z tytułu kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1.710.133,85	566.193,81	2.276.327,66	13.177,00	269.156,12	2.558.660,78
	liczba rodzin	114	X	114	1	22	137
	liczba dzieci w tym:	185	51	236	1	29	266
	-pełnoletnich wychowanków	26	5	31	0	12	43
	liczba świadczeń	1944	626	2570	12	341	2923
2.	Jednorazowe świadczenia z tytułu dziecka przyjętego do pieczy zastępczej	26.614,50	3.400,00	30.014,50	0	2.531	32.545,50
	liczba dzieci	24	2	26	0	2	28
3.	Dodatek wychowawczy	847.182,98	0	847.182,98	6.000,00	83.399,46	936.582,44
	liczba rodzin	102	0	102	1	16	119

	liczba dzieci	167	0	167	1	19	187
	liczba świadczeń	1772	0	1772	12	171	1955
4.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	143.705,38	0	143.705,38	0	2.053,57	145.758,95
	liczba dzieci	33	0	33	0	3	36
	liczba świadczeń	293	0	293	0	5	298
5.	Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	324.810,12	106.674,36	431.484,48	0	0	431.484,48
	liczba rodzin	11	3	14	0	0	14
	liczba świadczeń	37	12	49	0	0	49
6.	Wynagrodzenia rodzin pomocowych	815,18	0	815,18	0	0	815,18
	Liczba rodzin	2	0	2	0	0	2
	Liczba świadczeń	4	0	4	0	0	4
7.	Wynagrodzenie z tytułu pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	41.097,46	0	41.097,46	0	0	41.097,46
	liczba rodzin	4	0	4	0	0	4
	liczba świadczeń	48	0	48	0	0	48
8.	Koszty niezbędnego remontu	38.344,16	11.000,00	49.344,16	0	0	49.344,16
	liczba rodzin	4	1	5	0	0	5
	liczba świadczeń	4	1	5	0	0	5
9.	Koszty utrzymania lokalu	95.912,40	30.793,74	126.706,14	0	0	126.706,14
	liczba rodzin	10	3	13	0	0	13
	liczba świadczeń	120	30	150	0	0	150
Razem	Wydatki, z tego	3.228.616,03	718.061,91	3.946.677,94	19.177	357.140,15	4.322.995,09
	dotacja wojewody			990.888,36	19.177	85.453,03	1.095.518,39
	Dochody (= w.1+2+5+6+7+8+9)					271.687,12	

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 213 dzieci z m. Suwałk, z tego:

- w m. Suwałki – 167;
- na terenie innych powiatów – 46,

Z terenu innych powiatów w suwalskich rodzinach przebywało 22 dzieci i 1 dziecko niemające miejsca zamieszkania na terytorium RP.

Na terenie miasta funkcjonuje 119 rodzin zastępczych, z tego:

- 1) rodziny spokrewnione – 84;
- 2) rodziny niezawodowe - 25;
- 3) rodziny zawodowe - 9;
- 4) rodzinny dom dziecka - 1.

2. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 ustawy – w przypadku

umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2021 roku wobec 236 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany do opłaty jest 1 rodzic (1 dziecko).

Wpływy z tytułu odpłatności w 2021 r. wyniosły 703,41 zł.

Wobec 154 rodziców zgodnie z uchwałą nr XIX/198/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka przebywającego w pieczy zastępczej odstąpiono od ustalania zobowiązań, ponieważ zdecydowana większość rodziców posiada niskie dochody tj. poniżej 1.350 zł/na osobę.

W 21 przypadkach pomimo prowadzonych postępowań nie udało się ustalić sytuacji socjalno-bytowej rodziców z powodu braku danych dotyczących miejsca zamieszkania, pozostawienia dziecka w szpitalu, nieustalonego ojcostwa bądź sieroctwa.

Na potrzeby realizacji zadań pracownik socjalny przeprowadził 105 wywiadów środowiskowych w celu udzielenia stosownych świadczeń oraz 100 postępowań w trybie k.p.a. w celu ustalenia bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

3. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

W przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy przekazuje się do biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości. W ewidencji pięciu biur pozostaje 14 osób.

4. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych – powiat zobowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym wystąpiono z 12 powództwami o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 19 dzieci. Alimenty zasądzono na rzecz 8 małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych. Wobec 4 toczy się postępowanie.

5. Prowadzenie rejestru o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej – 2 rodziny (3 osoby);
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej – 35 rodzin.

Rejestr zawiera szereg informacji, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy. Dane z rejestru oraz jego aktualizację przekazywano do właściwego sądu.

6. Pomoc przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – w sytuacji, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej przebywało więcej niż troje dzieci, na wniosek 4 rodzin zatrudniano 4 osoby do sprawowania opieki i przy pracach gospodarskich. W 3 rodzinach pomoc sprawowano w wymiarze po 40 godzin miesięcznie, w jednej 60 godzin. Łącznie zrealizowano 2160 godzin.

7. Opieka i wsparcie asystenta rodziny – zadanie własne gminy

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo -

wychowawcze była **pomoc i wsparcie 3 asystentów rodziny** - którzy ogółem objęli opieką 53 (21 nowych) rodziny liczące 102 dzieci oraz 50 przebywających w pieczy zastępczej.

Rodziny opieką asysty objęte zostały:

- na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i Nieletnich - 21 rodzin (9 nowych);
- na wniosek pracownika socjalnego – 32 rodziny (12 nowych).

Wśród ogółu rodzin występuje:

- wielodzietność - 18 rodzinach,
- ograniczenie władzy rodzicielskiej – 44 rodziny, z tego 20 odebrano prawo do sprawowania opieki (dzieci w pieczy zastępczej).

Narzędziem pracy asystenta jest plan pracy z rodziną.

Do zadań asystenta, w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym – 33, z czego 18 nowych planów (z 3 rodzinami nie sporządzono planów z uwagi na: zmianę miejsca zamieszkania - 1, rezygnację ze współpracy 2) i 6 modyfikacji;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej- 14 planów;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – (45 rodzin – trening budżetowy, 19 – nauka dbania o porządek, 32 - nauka dbania o higienę osobistą, 40 - edukacja zdrowotna, 14 osób - kontynuuje leczenie psychiatryczne, 2 osoby - podjęły leczenie psychiatryczne, 1 ukończyła leczenie psychiatryczne, 3 osoby - kontynuują leczenie odwykowe, 1 osoba podjęła leczenie odwykowe);
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych - 18 rodzin, w tym 2 udzielono pomocy w napisaniu wniosków o przydział lokalu, 2 w uzyskaniu alimentów, 1 o uregulowanie kontaktów z dziećmi, 3 uzyskało prawo do dodatku mieszkaniowego, 3 poprawiły warunki mieszkaniowe, 10 uzyskały prawo do funduszu alimentacyjnego, 16 korzysta z Karty Dużej Rodziny, 38 z Suwalskiej Karty Mieszkańca;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych – 8 rodzinom umożliwiono dostęp do pomocy psychologa;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi – 47 rodzin (zapoznano z właściwymi postawami rodzicielskimi, metodami wychowawczymi, fazami rozwoju dziecka), 12 rodzin – poznały typowe ryzykowne zachowania młodzieży, 27 rodzin - zmotywowano do kontaktów z wychowawcami, 14 rodzin- nauka pomocy w odrabianiu lekcji, 26 rodzin- zapoznano z zagrożeniami pozostawienia dzieci bez opieki, 26 - zapoznano z metodami rozwiązywania konfliktów i poprawy relacji, w 30 rodzinach prowadzono monitoring sytuacji uczniów poprzez kontakty z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wystąpiono do wychowawców szkolnych o opinie dla 32 uczniów;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin - wszystkie rodziny otrzymywały na bieżąco informacje dot. sposobów i miejsc spędzania czasu wolnego z możliwością wykorzystania

bonu turystycznego, motywowano rodziny do uczestnictwa wraz z dziećmi w lokalnych imprezach i festynach. Z uwagi na pandemię COVID-19 możliwości były znacznie ograniczone;

- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 2 osoby podjęły prace społecznie użyteczne w MOPR w Suwałkach, 3 uczestniczyły w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - 11 osób podjęło zatrudnienie, 9 osób - systematycznie podejmuje prace dorywcze, 15 kontynuuje zatrudnienie, bieżące zapoznawanie z ofertami na lokalnym rynku pracy, 3 osobom udzielono pomocy w napisaniu dokumentów aplikacyjnych;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych - 6 rodzin ukończyło „Szkolę dla rodziców”;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych - 7 dzieci uczęszczało na zajęcia wyrównawcze w szkole, 9 dzieci - uzyskało opinię z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Suwałkach, 3 dzieci - pozostaje pod opieką specjalistów w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski w Suwałkach, 9 dzieci korzysta z pomocy psychologa, 2 dzieci było uczestnikiem projektu „Zbuntowane anioły” realizowanego przez Fundację EGO w Suwałkach;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin – sporządzono 3 wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Suwałkach o wgląd w sytuację dziecka wysłano 6 pism do dzielnicowych KMP w Suwałkach o monitorowanie sytuacji rodziny;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci – 33 rodziny;
- 14) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku – 58 ocen, czego następstwem było sporządzenie 6 modyfikacji planów pracy z rodziną;
- 15) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną – nie prowadzono monitoringu, gdyż z żadną rodziną nie osiągnięto założonych celów;
- 16) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach - 3 opinie, 317 sprawozdań;
- 17) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny - uczestnictwo w 7 rozprawach sądowych o ograniczenie władzy rodzicielskiej, udział w 2 komisjach MKRPA, 2 wnioski do MKRPA o leczenie odwykowe, 223 kontaktów z kuratorami sądowymi, 386 z pracownikami socjalnymi, 79 z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, 15 z dzielnicowymi KMP w Suwałkach, udział w 7 posiedzeniach dotyczących okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej, 19 kontaktów z POW w Suwałkach i Domem dla Dzieci w Pasymiu, 45 kontaktów z pedagogami szkolnymi;

- 18) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną - uczestnictwo w 10 posiedzeniach grup roboczych zgodnie z procedurą NK.

Na dzień 31.12.2021 r. asystenci z 13 rodzinami zakończyli współpracę i sporządzili oceny końcowe:

- z 5 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy,
- z 2 ze względu na brak kontaktu,
- z 4 rodzinami ze względu na brak efektów,
- z 2 rodziną ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,

W dalszym ciągu prowadzona jest praca z 40 rodzinami, które są zainteresowane dalszą pomocą oraz współpracą.

Na realizację zadania wydatkowano – **184.237,48 zł** (rozdział 85504), w tym **4.000 zł** pozyskano w ramach programu „*Asystent rodziny...*” - 2020.

8. Zapewnienie pomocy i wsparcia organizatora pieczy zastępczej

1) Rekrutacja i dobór kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej. Rekrutacji i doboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonuje się w oparciu o procedury określone w ustawie. Ustawa w art. 42 szczegółowo określa wymagania, które musi spełniać osoba, której powierza się funkcję rodziny zastępczej. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje każdorazowo sąd opiekuńczy powierzając skonkretyzowanym kandydatom pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W 2021 r. sąd powierzył pełnienie funkcji niezawodowych rodzin zastępczych - 9 rodzinom, które zobowiązane zostały do odbycia szkolenia.

W wyniku prowadzonych działań informacyjnych 21 osób wyraziło gotowość do odbycia szkolenia.

W wyniku wstępnej akceptacji do szkolenia zakwalifikowano 17 osób. Szkolenie podjęło i ukończyło 17 osób (12 rodzin). 4 rodziny nie otrzymały wstępnej akceptacji do odbycia szkolenia, z tego 1 z uwagi na prezentowaną motywację adopcyjną, 2 nie spełniły kryteriów ustawowych i 1 zrezygnowała z dalszej procedury kwalifikacyjnej;

2) Organizacja szkoleń – kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka zobowiązani są odbyć szkolenie. Szkolenia prowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej program pt. „PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza” (decyzja nr MRPiPS nr DSR.I.8307.10.2018.AKU z dnia 30 lipca 2018 r.), który spełnia również warunki konieczne zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

W 2021 r. Ośrodek zorganizował i przeprowadził 2 szkolenia kwalifikacyjne 17 kandydatom na rodziny zastępcze niezawodowe. Program obejmował 65 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk;

3) Opinie o spełnianiu warunków i ocena predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej – organizator rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej

i majątkowej potwierdza spełnianie wymogów ustawowych kandydatów, w związku z czym sporządzono 29 wywiadów i 55 opinii przez psychologa dotyczących kwalifikacji, predyspozycji i motywacji osobom kandydującym, a także pełniącym funkcję rodzin zastępczych raz na 2 lata, w tym 25 na zlecenie sądów;

4) Poradnictwa specjalistycznego udzielono:

- 78 porad pedagogicznych,
- 106 porad psychologicznych. W stałym zainteresowaniu psychologa pozostawało 9 dzieci. Spotkania miały na celu poprawę koncentracji u dziecka, wspomaganie procesu edukacyjnego, udzielanie wsparcia emocjonalnego, pracę nad poprawą samooceny dziecka radzenia ze złością, agresją oraz komunikacją. Formy pracy uzależnione były od indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków pieczy zastępczej,
- udzielono 59 porad socjalnych pełnoletnim wychowankom;

5) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich – koordynatorzy na bieżąco monitorują sytuację zdrowotną dzieci oraz podejmowane przez rodziny czynności w zakresie leczenia i profilaktyki zdrowotnej;

6) Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci – w sytuacji pobytu dziecka w rodzinie zastępczej 18 miesięcy i w przypadku braku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej złożono 23 wnioski do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania w celu uregulowania sytuacji prawnej 37 dzieci (*o 19 więcej*), z tego:

- 14 dzieci pozostawiono w dotychczasowej rodzinie zastępczej,
- 2 umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- wobec 18 dzieci postępowanie - w toku,
- 3 rodziny wobec 3 dzieci pozbawiono władzy rodzicielskiej.

Uregulowana sytuacja prawna (pozbawienie/zrzeczenie się władzy rodzicielskiej, śmierć rodziców) dzieci daje możliwość skierowania ich do adopcji.

Liczba dzieci adoptowanych, których właściwością miejscowo jest m. Suwałki

Rok	Liczba dzieci adoptowanych przebywających w rodzinach zastępczych		Liczba dzieci adoptowanych z instytucjonalnej pieczy zastępczej		Razem adopcji
	na terenie m. Suwałk	na terenie innych powiatów	z POW w Suwałkach	z POW z innych powiatów	
2019	1	1	0	0	2
2020	2	0	0	0	2
2021	1	3	0	3	7

źródło: Opracowanie własne MOPR Suwałki

7) Okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej – ważnym zadaniem organizatora pieczy zastępczej jest dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,

- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość dokonywania ocen uzależniona jest od wieku dzieci:

- do 3. roku życia – co 3 miesiące,
- powyżej 3. roku życia - co 6 miesięcy;

Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej dokonywana jest na posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Zespół odbył 378 posiedzeń, w których odpowiednio brali udział rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, asystent lub pracownik socjalny, psycholog, pedagog, koordynator pieczy zastępczej, specjaliści, przedstawiciele Ośrodków Adopcyjnych w Łomży i Białymstoku;

W efekcie sporządzono na piśmie:

- 354 oceny okresowej sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 347 informacji o całości sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka przekazano do sądu;

8) Ocena funkcjonowania rodzin – organizator dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka. Kolejna ocena dokonywana jest po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W 2021 r. sporządzono 46 ocen. Ponadto na zlecenie sądu sporządzono 98 sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny i udzielanej jej pomocy;

9) Organizacja czasu wolnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej do 18. roku życia – prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne wg programu autorskiego pn. „W krainie radości jest mniej złości” których celem było rozwijanie umiejętności radzenia ze złością. Skierowane do dzieci z rodzin zastępczych w młodszym wieku szkolnym z trudnościami adaptacyjnego. Uczestniczyło 10 dzieci. Zajęcia prowadzone przez psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pedagoga w okresie od 9 października 2021 do 31 marca 2022 r.

10) Opieka i wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jest on swego rodzaju pracownikiem pierwszego kontaktu dla każdej rodziny zastępczej. Bardzo trudno jest zatem zdefiniować zamknięty katalog zadań i obowiązków. Do jego zadań należy udzielanie pomocy rodzinom zastępczym oraz wspieranie ich w opiece i wychowywaniu dzieci. Wśród zadań koordynatora wyróżnia się:

- a) przygotowanie – we współpracy z rodziną zastępczą i asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym – planu pomocy dziecku. Realizacja planów polegała głównie na:
 - pomocy rodzicom zastępczym oraz ich wychowankom w rozwiązywaniu problemów

wychowawczych poprzez zapewnianie poradnictwa i umożliwianie dostępu do pomocy specjalistycznej (psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty),

- motywowaniu rodzin do korzystania z grup wsparcia i szkoleń podnoszących kwalifikacje,
- monitorowaniu stanu zdrowia dzieci,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- monitorowaniu wyników w nauce - szeroka współpraca z środowiskiem szkoły – konsultacji

z pedagogami, psychologami oraz wychowawcami,

b) działania zmierzające do integracji rodzinnych środowisk zastępczych,

c) zapewnianie dostępu do pomocy specjalistycznej,

d) współpraca z ośrodkami adopcyjnymi oraz wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,

e) opiniowanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka, osoby zastępującej prowadzącego rodzinny dom dziecka, rodziny zastępczej przy dokonywaniu oceny rodziny, potrzeby umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej, rodzinnym domu dziecka rodzeństwa większej liczby dzieci niż określono w ustawie, umów na zawodową rodzinę zastępczą.

Działania ich zorientowane były na pomoc, opiekę, animację i wychowanie.

Rodziny objęte wsparciem w 2021 r.:

l.p.	działania	dane liczbowe
1.	Liczba zatrudnionych koordynatorów	7
2.	Liczba rodzin objętych opieką koordynatorów	123
3.	Liczba rodzin/pełnoletnich wychowanków objętych wsparciem/ psychologa/pedagoga/pracownika socjalnego	13/9/3/6/4
4.	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką i wsparciem	216
5.	Liczba realizowanych/opracowanych planów pracy z dzieckiem	175/32
6.	Liczba realizowanych/opracowanych indywidualnych planów usamodzielnienia	38/12
7.	Liczba dzieci, które wróciły pod opiekę rodziny biologicznej	7
8.	Liczba zgłoszeń do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	11
9.	Liczba dzieci adoptowanych	1
10.	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę i dokonano oceny końcowej planów z uwagi na: uzyskanie pełnoletności/zmianę środka opiekuńczego/, powrót dziecka do rodziny naturalnej, zmianę miejsca zamieszkania/ zakończenie procesu usamodzielnienia	17/5/6/3/3

Efektom prowadzonych działań było, m.in.:

- poprawa relacji rodzin zastępczych z naturalnym środowiskiem dziecka i powrót do rodziny,
- poprawa wyników nauczania wychowanków,
- łagodzenie konfliktów,
- podnoszenie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodzin poprzez udział w superwizjach,
- troska rodziców o stan zdrowia swoich wychowanków.

Na realizację zadania wydatkowano – **432.456,99 zł** (rozdział 85508).

12) Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny – prowadzono współpracę z podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznawana jest za niezbędną.

W ramach wypełniania obowiązków pracownicy współpracowali z przedszkolami i szkołami, sądem rodzinnym, kuratorami zespołu kuratorskiej służby sądowej, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi oraz jednostkami służby zdrowia w celu koordynowania właściwego wsparcia kierowanego do rodzin. Dużym wyzwaniem jest wachlarz problemów, z jakimi borykają się rodziny, które wynikają z różnorodnych przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. W tym stanie działalność wspomagająca może przybierać różnorodny charakter pomocy wykorzystując dostępne instrumenty środowiska lokalnego.

13) Podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystentów i koordynatorów - praca asystentów i koordynatorów łączy w jednym miejscu wiele działań, wymaga dużej wiedzy dotyczącej pracy z osobami dorosłymi i dziećmi, znajomości lokalnych zasobów społecznych, umiejętności godzenia różnych przekonań, by w efekcie wypełniać właściwie funkcje w rodzinie. W okresie sprawozdawczym:

- 2 koordynatorów wzięło udział w superwizji grupowej;
- asystenci rodzin odbyli 8 osobo/szkoleń, z tego: 3 osoby – w zakresie Procedury odebrania dziecka, 2 osoby – Metodyka prawna i terapeutyczna interwencji pomocowej w sytuacji podejmowania działań wobec ofiary i sprawcy przemocy w rodzinie, 1 osoba – Stosowanie przepisów ustawy o wsparciu dla kobiet w ciąży i ich rodzin w ramach Programu „Za życiem”. Koordynacja wsparcia asystenta rodziny, 1 osoba – Praca z rodziną w celu odzyskania dzieci przebywających w pieczy zastępczej, 1 osoba – Profesjonalny asystent rodziny – przegląd zadań i wskazówki do ich wykonywania.

9. Usamodzielnianie wychowanków.

Procesowi usamodzielnienia podlega każdy osiągnący pełnoletność wychowanek objęty instytucjonalną lub rodzinną formą opieki zastępczej, a także opuszczający placówki resocjalizacyjne. Przebiega on w różny sposób, tak jak różni są wychowankowie i ich sytuacje życiowe.

W 2021 r. na realizację zadań wydatkowano z budżetu samorządowego kwotę **241.900,58 zł** (spadek o 52.965,58 zł), z tego:

- 58.956,60 zł (rozdział 85510 – usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze),
- 145.463,35 zł (rozdział 85508 – usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze),
- 37.480,63 zł (rozdział 85220 – jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej)

udzielając następującej pomocy:

- 1) pomoc jednorazową na usamodzielnienie uzyskało 9 wychowanków (o 6 więcej) na kwotę 41.229 zł;
- 2) pomocy rzeczowej na zagospodarowanie udzielono 1 osobie na kwotę – 5274,94 zł;
- 3) pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki udzielono 29 wychowankom (o 1 więcej) – 237 świadczenia na kwotę 135.045,01 zł;
- 4) pomoc na zagospodarowanie otrzymało 12 osób (o 3 mniej) – 22.871 zł;

- 5) w mieszkaniach chronionych 6 wychowankom zapewniano odpowiednie warunki lokalowe – koszt pomocy mieszkaniowej wyniósł 37.480,63 zł (w tym: koszt utrzymania czynsz, media, energia elektryczna, itp. oraz doposażenie).

W 2021 r. procesowi usamodzielnienia podlegało 41 wychowanków, z tego 20 zakończyło realizację programów.

Od 1 stycznia 2022 r. procesowi usamodzielnienia podlega - 21 wychowanków, w tym: 15 z rodzinnej pieczy zastępczej, 4 z instytucjonalnej pieczy zastępczej, 2 placówek resocjalizacyjnych.

W rodzinach zastępczych pozostało – 26 pełnoletnich wychowanków.

10. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Do umieszczania dzieci w placówkach opieki całkowitej przyczyniają się przede wszystkim społeczne czynniki wykluczające rodzinę, takie jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, nieporadność życiowa, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, której wynikiem są najczęściej trudności sprawiane przez dziecko, co z kolei jest bezpośrednią przyczyną skierowania do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Od 2005 r. powiaty ponoszą koszty utrzymania placówek na swoim terenie oraz pokrywają koszty pobytu za dzieci umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

Liczba dzieci z m. Suwałki przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2019-2021

Instytucjonalna piecza zastępcza	Liczba dzieci przebywających/umieszczonych w danym roku		
	2019	2020	2021
Miasto Suwałki	27/11	27/11	36/11
Inny powiat	10/4	11/1	11/0
Razem	37/15	38/12	47/11

Źródło: Dane Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze i MOPR w Suwałkach za lata 2019-2021

W 2021 r. umieszczono 11 małoletnich w Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Suwałkach – „Dom nr 1” i „Dom nr 2”.

W okresie sprawozdawczym placówki opuściło 14 wychowanków (*o 3 więcej*), którzy:

- uzyskali pełnoletność i rozpoczęli proces usamodzielnienia – 7,
- wrócili do rodziny naturalnej - 2,
- zostali umieszczeni w rodzinnej pieczy zastępczej - 2.
- 3 dzieci przysposobiono.

Na 31 grudnia 2021 r. w placówkach opiekuńczo wychowawczych przebywało 33 dzieci, z tego:

- 25 w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczej w Suwałkach,
- 8 na terenie innych powiatów.

Na podstawie zawartych porozumień z powiatami (Wołomin, Gołdap, Szczytno, Powiat Suwalski) ponoszono koszty pobytu za 11 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówkach było Miasto Suwałki.

Poniesiono wydatki w wysokości **499.028,77 zł** (*spadek o 20.578,67 zł - rozdział 85510 § 4330*).

Ogółem na realizację zadań własnych powiatu/gminy z zakresu pieczy zastępczej

wydatkowano kwotę **5.724.539,74 zł** (wzrost o 306.788,39 zł), z tego na:

- 1) opieka asystenta rodziny – 184.237,48 zł (rozdział 85504);
- 2) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach – 2.467.986,44 zł, z tego:
 - dzieci na trenie m. Suwałki - 1.736.748,35 zł (rozdział 85508);
 - na terenie innych powiatów – 718.061,91 zł (rozdział 85508);
 - dziecko niemające miejsca zamieszkania na terytorium RP – 13.177 zł (rozdział 85508);
- 3) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach z innych powiatów – 271.687,12 zł. Dochody z tego tytułu -271.687,12 zł (rozdział 85508);
- 4) dodatek wychowawczy – 946.042,87 zł, w tym 9.460,43 zł koszty obsługi zadania 1% (rozdział 85508);
- 5) wynagrodzenia rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich – 366.722,76 zł (rozdział 85508);
- 6) koszty utrzymania lokalu i niezbędnego remontu – 134.256,56 zł (rozdział 85508);
- 7) szkolenie rodzin zastępczych – 31.579,09 zł (rozdział 85508);
- 8) opieka koordynatora rodzin zastępczych i szkolenia – 432.465,99 zł (rozdział 85508);
- 9) wynagrodzenie inspektora nadzoru budowlanego – 1.400 zł (rozdział 85508);
- 10) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – 145.463,35 zł (rozdział 85508);
- 11) dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego – 147.231,26 zł, w tym 1.472,31 zł koszty obsługi zadania 1% (rozdział 85510);
- 12) pokrywanie kosztów pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 499.028,77 zł (rozdział 85510);
- 13) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówek resocjalizacyjnych – 58.956,60 zł (rozdział 85510);
- 14) utrzymanie, remonty i doposażenie mieszkań chronionych - 37.480,63 zł (rozdział 85220);

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Polityka prorodzinna znajduje odzwierciedlenie w zadaniach realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie począwszy od maja 2004 r., kiedy to powierzono wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Od 2014 r. w miejsce świadczeń pielęgnacyjnych, do których opiekunowie utracili prawo z dniem 1 lipca 2013 r. wprowadzono zasiłek dla opiekuna.

Od 1 stycznia 2016 roku weszła w życie tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, która spowodowała, że rodziny, których dochody przekroczyły próg dochodowy nabywają prawo do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jeżeli kwota przysługującego świadczenia po zastosowaniu zasady „złotówka za złotówkę” nie będzie niższa niż 20 zł.

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. dokonywano wypłat świadczeń wychowawczych tzw. Program

500+ w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

1. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- 1) zasiłków rodzinnych – **3.844 dzieci** (*spadek o 529 dzieci*) – wypłacono 35.102 świadczeń na kwotę – **3.963.976,79 zł** (*spadek o 552.968,91 zł*);
 - 2) dodatków do zasiłków rodzinnych – wypłacono na łączną kwotę **1.958.838,32 zł** (*spadek o 140.624,19 zł*), w tym z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 244 świadczeń (*wzrost o 27*) – 188.241,56 zł,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 85 dzieci (*spadek o 24*) – 621 świadczeń – 237.123,05 zł,
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 194 dzieci (*spadek o 20 dzieci*) – 1.803 świadczenia – 345.430,20 zł,
 - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 278 dzieci (*spadek o 15*) – 2.806 świadczeń – 289.451,37 zł,
 - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 2.073 dzieci (*spadek o 268*) – 195.863,16 zł,
 - f) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 759 dzieci (*spadek o 21*) – 7.494 świadczeń – 686.993,99 zł,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 28 uczniów - 165 świadczeń – 15.734,99 zł;
 - 3) zasiłków pielęgnacyjnych – 2084 osób (*wzrost o 73*) – 22.615 świadczeń – **4.881.221 zł**;
 - 4) świadczeń pielęgnacyjnych - 417 osób (*wzrost o 77*) – 4.340 świadczeń – **8.519.692 zł**;
 - 5) specjalny zasiłek opiekuńczy – 64 osoby (*spadek o 28*) – 593 świadczeń – 367.217 zł;
 - 6) zasiłek dla opiekuna – 24 osoby (*spadek o 11*) – na kwotę **161.600 zł**;
 - 7) jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka – 488 świadczeń (*spadek o 20*) – **488.000 zł**;
 - 8) świadczeń rodzicielskich – 312 osób (*wzrost o 9*) – 2.110 świadczeń - **1.916.728,20 zł**.
2. W okresie sprawozdawczym objęto **ubezpieczeniem emerytalno-rentowym - 340** osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na kwotę **1.615.533,43 zł** (*rozdział 85502*).

Ogółem na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w 2021 r. wydatkowano kwotę **24.555.302,25** (*rozdział 85502 zł*) (*wzrost o 1.550.470,79 zł*), z czego:

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze (w tym 88.509,04 zł ze zwrotów br.)	- 20.340.545,11 zł,
- świadczenia rodzicielskie (w tym 1.108,80 ze zwrotów br.)	- 1.916.728,20 zł,
- ubezpieczenia emerytalne i rentowe	- 1.615.533,43 zł,
- koszty obsługi zadań	- 682.495,51 zł.

3. **Świadczenia wychowawcze** – Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego z 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci realizowano świadczenia „Rodzina 500 plus”. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka do 18 r. życia, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb. Od 1 lipca 2019 r. świadczeniami objęto również pierwsze dziecko znosząc kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń.

W 2021 r. Ośrodek przyjął 9226 wniosków. Świadczeniami objęto **8.536 rodzin** na **13.632 dzieci** (wzrost o 275). Zrealizowano 152.753 świadczeń na kwotę **75.985.572,24 zł** (wzrost o 1.015.778,04 zł), w tym 22.266,78 zł ze zwrotów br. (rozdział 85501).

Na bieżącą obsługę zadania wydatkowano **651.223,50 zł** (0,85 %).

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Ośrodek od września 2005 r. do września 2008 r. był realizatorem zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. zaliczkę zastąpiono funduszem alimentacyjnym w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2020 r. zmianą ustawy wprowadzono nowe kryterium dochodowe - 900 zł na osobę obowiązujące od 1 października uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz stosowaniu zasady „złotówka za złotówkę”, jeżeli przekroczenie dochodu powoduje przyznanie świadczenia w kwocie wyższej niż 100 zł.

Na realizację zadania w 2021 r. wydatkowano kwotę **3.646.070,19 zł** (wzrost 149.555,83 zł) (rozdział 85502), z tego:

- świadczenia społeczne – 3.194.695,10 zł, w tym zwroty z br. 10.728,73 zł,
- obsługa zadania (3%) - 98.473,19 zł, oraz 352.901,90 zł z dochodu miasta wypracowanego w wyniku postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Fundusz alimentacyjny – 773 uprawnionych (wzrost o 4) – 7820 świadczeń na kwotę 3.194.695,10 zł (wzrost o 53.534,32 zł).

2. Postępowanie wobec dłużników:

- 1) przeprowadzono 113 wywiadów alimentacyjnych, podczas których odebrano oświadczenia majątkowe;
- 2) w 42 przypadkach skierowano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach o aktywizację bezrobotnych dłużników, z tego:
 - a) 38 dłużników jest w zainteresowaniu urzędu pracy,
 - b) 4 dłużników zostało skreślonych z ewidencji bezrobotnych;
- 3) skierowano 33 wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 kk, z tego:
 - a) w 5 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania,
 - b) 22 postępowania w toku,
 - c) w 1 przypadkach wydano akty oskarżenia,
 - d) w 2 przypadkach umorzono dochodzenie,
 - e) w 3 przypadkach wszczęto dochodzenie;
- 4) w 8 przypadkach zatrzymano prawo jazdy;
- 5) 35 dłużników uznano za osoby uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 6) w procesie windykacji złożono 470 wnioski do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne alimentów o przyłączenie tut. Ośrodka do postępowania egzekucyjnego;
- 7) w wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę

1.683.501,05 zł (wzrost o 482.113,25 zł), z tego:

- 1.313.558,51 zł (wzrost o 370.520,68 zł) – stanowił dochód budżetu państwa,
- 369.942,54 zł (wzrost o 111.592,57 zł) – stanowił dochód miasta.

W skali województwa ściągalskość wyniosła 38,43%, natomiast w m. Suwałki 42,5%.

3. Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 5.505.824,07 zł.

W stosunku do roku 2020 zmalało o 341.332,22 zł (252.032,56 zł wygaszono, 89.299,66 zł - wpłaty).

4. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 54.866.347,44 zł (należność główna 38.493.988,34 zł, odsetki – 16.372.359,10 zł).

Wzrost o 2.570.725,96 zł w stosunku do poprzedniego roku.

5. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biur informacji gospodarczych informacje gospodarczą o zobowiązaniu z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W ewidencji pięciu biur pozostaje 1167 dłużników alimentacyjnych (z poprzednich lat), w tym w 2021 r. dokonano 77 nowych zgłoszeń.

VII. DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Przyznanie lub odmowa świadczeń realizowanych przez Ośrodek następują w formie decyzji administracyjnej w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy (rodzinny), w przypadku świadczeń rodzinnych, dodatku mieszkaniowego, funduszu alimentacyjnego i dodatku energetycznego, pieczy zastępczej na podstawie stosownego wniosku. Postępowania prowadzone są w trybie k.p.a.

Świadczenia z zakresu programów rządowych” Dobry start” i 500+ oraz miejski program osłonowy w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia oparte zostały na informacji. W sytuacji niespełniania przesłanek do udzielenia wnioskowanej pomocy bądź powstania nienależnie pobranych świadczeń wydaje się stosowne decyzje administracyjne.

Poniższe zestawienie stanowi porównawcze odzwierciedlenie prowadzonych postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych lub informacji o przyznaniu świadczeń w okresie ostatnich 5 lat.

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji ogółem					w tym: decyzje odmowne									
						z powodu ograniczonych środków					z powodu braku przesłanek do przyznania pomocy				
Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Zadania zlecone - gmina</i>															
pomoc społeczna (śds, sp. usł. op.)	157	171	145	205	77	0	0	0	0	0	1	0	4	1	3
świadczenia rodzinne i zdo	5.664	7.421	5379	5.058	5472	0	0	0	0	0	380	416	351	351	300
fundusz alimentacyjny	898	860	757	715	743	0	0	0	0	0	36	36	25	12	8
świadczenia wychowawcze - decyzje	6.231	6304	1002	175	334	0	0	0	0	0	208	202	66	9	48
Informacje o przyznaniu św. wych	X	X	8171	933	8674	X	X	X	X	X	X	X	X	X	*
Świadczenie z ustawy „Za życiem”	10	10	6	12	12	X	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Świadczenia rodzicielskie	221	222	207	221	205	X	0	0	0	0	1	0	0	6	2

„Dobry start” decyzje	X	77	49	59	X	X	X	0	0	0	X	23	4	19	X
Informacje o przyznaniu „DS.”	X	5787	5912	5921	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
potwierdzenia prawa do ub. zdr.	110	147	110	95	60	0.	0	0	0	0	9	23	17	0	2
dodatek energetyczny	1.309	1237	1102	898	884	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0
Zadania własne - gmina															
pomoc społeczna	8.244	8052	6338	7.501	6384	0	0	0	0	0	446	373	262	357	257
dotatki mieszkaniowe	2.601	2323	2098	1.849	1876	0	0	0	0	0	144	142	143	126	96
Informacja- Świadczenie pieniężne - program osłonowy	X	X	X	22	41	X	X	X	X	0	X	X	X	0	2
Zadania własne - powiat															
piecza zastępcza	466	693	481	395	384	0	0	0	0	0	11	6	5	2	4
Zadania zlecone - powiat															
dodatek wychowawczy	180	199	195	213	181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	X	X	28	33	35	X	X	X	0	0	X	X	0	0	0
Ogółem decyzji	26.091	27.716	17.897	17.429	16.047	0	0	0	0	0	1238	1221	877	886	723

W okresie sprawozdawczym wydano 16.047 decyzji administracyjnych (spadek o 1.382) oraz 8715 informacji (wzrost o 1839) o przyznaniu świadczenia wychowawczego, świadczenia dobry start i programu osłonowego .

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI – ZADANIE ZLECONE POWIATU

Rozporządzenie Nr 18/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 04 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia obszaru działania powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności określiło zasięg działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach, który obejmuje Miasto Suwałki oraz powiaty augustowski, sejneński i suwalski.

Zespół funkcjonujący przy Ośrodku powołał Prezydent Miasta Suwałk zarządzeniem Nr 21/02 z dnia 18 września 2002 r., który jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego I instancji, do celów poza rentowych.

Działa on na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz od 1 lipca 2014 r. ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16. roku życia,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

1. Liczba wydanych orzeczeń

W okresie sprawozdawczym wydano 4.114 orzeczenia (w stosunku do roku poprzedniego wzrost o 352), z tego:

- dla dzieci do 16. roku życia – 527 (wzrost o 74),
- dla osób po 16. roku życia – 3.309 (wzrost o 278).

Dane porównawcze za okres trzech lat według powiatów przedstawia poniższe zestawienie:

Miasto/ Powiat	liczba wydanych orzeczeń, w latach		
	2019	2020	2021
Miasto Suwałki	2 147	1 873	2 049
augustowski	1 003	904	1 010
sejneński	348	333	345
suwałski	900	652	710
Ogółem	4398	3762	4114

2. Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Wydano 716 legitymacji (*spadek o 3 niż w roku poprzednim*), z tego:

- 64 osobom do 16. roku życia,
- 652 osobom powyżej 16. roku życia.

Z dniem 1 sierpnia 2017 r. nastąpiły zmiany przepisów prawa, które dotyczyły wprowadzenia okresu ważności legitymacji – nie dłużej niż 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i nie dłużej niż 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. roku życia.

Od 1 września 2017 r. wprowadzono nowy wzór legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydatki związane z wystawianiem legitymacji, produkcją blankietów, ich personalizacją i dystrybucją pokrywane są z budżetu państwa. Dla osób z niepełnosprawnością nowe legitymacje są bezpłatne. Koszt wydania duplikatu określono na kwotę 15 zł. W okresie sprawozdawczym wydano 7 duplikatów.

3. Karty parkingowe

Od 1 lipca 2014 r. organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej.

W okresie sprawozdawczym wydano - 608 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym (*wzrost o 2*), w tym 3 uprawnionej placówce.

Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości 21 zł na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 czerwca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 843 ze zm.) w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych.

4. Finansowanie Zespołu

Zadanie zlecone powiatu. Wydatki związane z działalnością Zespołu w 2021 r. wyniosły **987.994,81 zł** (*wzrost o 1.299,23 zł - rozdział 85321*), w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa.

VII. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA – ZADANIE POWIATU REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wyliczonym algorytmem dla Miasta Suwałki przyznano ze środków PFRON 2.230.469 zł (*wzrost o 337.154 zł*), wydatkowano natomiast **kwotę 2.229.505 zł**.

Z budżetu samorządowego wydatkowano kwotę **405.166,66 zł** (wzrost o 7.297,66 zł), z tego:

- 295.409,44 zł – na przewóz osób niepełnosprawnych,
- 109.757,22 zł – na dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie.

Realizacja zadań w 2021 r. przedstawiała się następująco:

1. Rehabilitacja zawodowa – w okresie sprawozdawczym dofinansowano:

- 1) rozpoczęcie działalności gospodarczej - 1 osobie (prowadzenie gabinetu logopedyczno-terapeutycznego), na co wydatkowano **30.000 zł**,
- 2) doposażenie 1 stanowiska pracy (pracownik biurowy) - **33.000 zł**,
- 3) instrumenty rynku pracy – staż zawodowy – 1 osoba – **15.732 zł**

Zadanie w zakresie merytorycznej obsługi realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Porozumienia z 2 kwietnia 2008 r. pomiędzy Powiatem Suwalskim, a Miastem Suwałki. Obsługę finansową zapewniał Ośrodek.

2. Rehabilitacja społeczna

- 1) dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – udzielono 213 osobom (wzrost o 119), w tym 134 osobom dorosłym, 24 dzieciom, 55 opiekunom - na łączną kwotę **299.412 zł**. Dofinansowania odmówiono 11 osobom dorosłym i 3 dzieciom z powodu ograniczonych środków, 9 osób zrezygnowało z dofinansowania;
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – przyznano 35 osobom na łączną kwotę **398.523 zł**, z czego:
 - a) 26 osobom z dysfunkcją narządu ruchu (montaż dźwigu podjazdu, przystosowanie łazienek i innych pomieszczeń, poszerzanie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż uchwytów, siedziska prysznicowe, itp.) – 374.569 zł,
 - b) 9 osobom - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 23.954 zł (sprzęt komputerowy/tablety z oprogramowaniem do nauki mówienia i rozwijania mowy, smartfony).Negatywnie rozpatrzono 31 wniosków, 4 osoby zrezygnowały.
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – przyznano 419 osobom na kwotę **632.320,40 zł**, z tego:
 - a) 392 osobom do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 578.710,40 zł,
 - b) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego przyznano 27 osobom i 1 stowarzyszeniu na kwotę 53.610 zł;
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – przyznano 6 stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych na organizację 10 imprez. W ramach tego zadania z uwagi na panującą pandemię ostatecznie zrealizowano 8 imprez
- 5) o charakterze kulturalno-turystycznym i sportowym na kwotę **61.157,60 zł**, w których udział wzięło udział 168 osób niepełnosprawnych;
- 6) finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach - warsztat prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach, obejmuje opiekę rehabilitacyjną 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym

i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym jedną osobę z powiatu suwalskiego. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawiecka, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralna, ekologiczno - przyrodnicza, wikliniarsko - ceramiczna). Na działalność WTZ w Suwałkach wydatkowano **843.733,80 zł** (wzrost o 46.666,20 zł), z tego:

- 759.360,00 zł - środki PFRON,
- 84.373,80 zł – środki samorządowe.

Ponadto dofinansowywano z budżetu samorządowego uczestnictwo 11 mieszkańców Suwałk w WTZ w Filipowie - 25.383,42 zł.

Na mieszkańców Suwałk uczestniczących w tych placówkach wydatkowano łącznie kwotę 869.117,22 zł.

Koszty obsługi zadań – 2,5 % wykorzystanych środków - stanowiły łącznie kwotę – 55.737,62 zł* (rozdział 85219).

**kwota wykazana w obsłudze merytorycznej MOPR.*

3. Przewóz osób niepełnosprawnych – jako zadanie własne Miasta Suwałki

Miasto Suwałki zapewnia usługi transportowe na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności z dysfunkcją narządu ruchu, które nie mają możliwości poruszania się publicznymi środkami transportu. Transport dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych realizuje usługi z miejsca zamieszkania do miejsca docelowego na terenie miasta.

Usługi dotyczyły głównie spraw związanych z realizacją obowiązku szkolnego w ok. 87% (21 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej). Przejazdy związane z leczeniem i rehabilitacją oraz uczestnictwem osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym, stanowiły 13 % ogółu pasażerów.

Zadanie realizowane jest przez PGK w Suwałkach Sp. z o. o. Zgłoszenia na przejazd przyjmowane i realizowane są od poniedziałku do piątku w godz. od 7:00 do 15:00.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do realizacji 7.628 zgłoszeń (wzrost o 2628), w ramach, których przewieziono 12.117 osób (o 4008 więcej) i przejechano 3 samochodami 46.742 km.

Na realizację zadania przewozu osób niepełnosprawnych w 2021 r. wydatkowało środki w wysokości – 295.409,44 zł (realizacja ze środków budżetu Miasta Suwałki).

Część przejazdów realizowano odpłatnie, z tego tytułu opłaty wyniosły 2.055 zł. Do bezpłatnych przejazdów uprawnione są dzieci i opiekunowie osób niepełnosprawnych.

VIII. INNE DZIAŁANIA

1. Składki na ubezpieczenie zdrowotne – w 2021 r. dokonywano zgłoszeń i opłacania składek za osoby nie posiadające uprawnień do ubezpieczenia z innego tytułu, a pobierające następujące świadczenia:

- 1) zasiłki stałe – 404 osoby – 3.963 świadczenia - 191.845,53 zł (rozdział 85213);
- 2) świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - 303 osoby – 472.925,16 zł (rozdział 85513);
- 3) realizujące indywidualne programy zatrudnienia socjalnego w ramach Centrum Integracji Społecznej – 27 osób – 163 świadczenia- 9.462,15 zł (rozdział 85213).

Łącznie wydatkowano kwotę **674.232,84 zł**.

2. **Karta Polaka** – stosownie do zmian ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka z dniem 1 stycznia 2017 r. powierzono tut. Ośrodkowi wypłatę świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie m. Suwałki. W 2021 r. na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego i 1 decyzji Wojewody Małopolskiego dokonano wypłaty 15 rodzinom - na rzecz 23 osób - 156 świadczeń – w łącznej wysokości **139.230 zł (rozdział 85395)** - na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania.
3. **Realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. 2016 r., poz. 1250) na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, działania polegały na:**
- 1) **Ustalaniu uprawnień i wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł** - od 1 stycznia 2017 r. Ośrodek jest realizatorem wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie skierowane do rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2021 r. wypłacono 11 świadczeń na kwotę **44.000 zł (rozdział 85502)**. Na obsługę zadania (3%) przeznaczono kwotę **1.360,81 zł (rozdział 85502)**;
 - 2) **Prowadzenie mieszkania chronionego - wspieranego** – zadanie określone art. 53 ustawy o pomocy społecznej. W zakresie rozwoju sieci mieszkań chronionych, zgodnie z działaniem 4.7. Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” pozyskano środki na remont i wyposażenie jednego z dotychczasowych mieszkań chronionych, które zostało przekształcone w mieszkanie wspierane liczące 3 miejsca, przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2021 r. z usług mieszkania skorzystały 2 osoby. **Koszt 9.306,31 zł (rozdział 85220)**
4. **Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.** Miasto Suwałki przystąpiło do realizacji Programu w 2021 roku, którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Z usług asystenta w okresie od maja do grudnia 2021 r. skorzystało 31 osób, z tego
- 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – 344 godzin;
 - 26 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 5492,5 godziny;
 - 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 927 godzin.
- Usługi świadczone przez 7 dni, z uwzględnieniem potrzeb i preferencji uczestników Programu. Zadanie realizowało 18 asystentów spełniających wymogi kwalifikacyjne programu. Na realizację zadania wydatkowano środki z funduszu solidarnościowego w wysokości

252 366,38 zł, z tego: *koszt godzin usług asystenckich – 244 898,19 zł, koszt zakupu środków ochrony osobistej – 2 021,16 zł, ubezpieczenie OC-499,62 zł, obsługa realizacji zdania 2% - 4 947,41zł.*

5. **„Usługi door-to-door w Mieście Suwałki”** - realizacja projektu grantowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa polegającego na wdrożeniu indywidualnych usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Od 1 marca 2021 r. prowadzono prace organizacyjno-wdrożeniowe polegające na opracowaniu koncepcji oraz zasad realizacji usług. Przeprowadzono postępowanie w trybie Pzp na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych oraz zakupiono schodolaz i wózek inwalidzki na jego wyposażenie. Dostawa samochodu została zrealizowana w m-cu wrześniu br. Realizację usług zgodnie z harmonogramem rozpoczęto od 1 czerwca br. w oparciu o użyczony samochód z DPS w Suwałkach.

Z usług w okresie sprawozdawczym skorzystało 76 osób.

Zrealizowano 915 przejazdów w celach aktywizacji:

- społecznej – 230,
- zawodowej – 260,
- zdrowotnej – 59;
- edukacyjnej – 5.

Łącznie przejechano 7501 kilometrów. Na realizację zadania wydatkowano kwotę **409.828,73 zł** (rozdział 85395).

6. **Program osłonowy w zakresie zmniejszania wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2020-2021.** Uchwałą nr XX/264/2020 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 marca 2020 r. przyjęto od 1 lipca 2020 r. program osłonowy mający na celu niwelowanie skutków podwyżek opłat za odbiór odpadów komunalnych naliczanych w nowym systemie. Program skierowano do osób samotnych o dochodach niższych niż 1500 zł netto. W okresie sprawozdawczym wpłynęło 41 wniosków, które zweryfikowano pod względem spełniania kryteriów dostępu określonych w § 3 uchwały. Świadczenia pieniężne w wysokości 13 zł/miesięcznie przyznano 29 osobom – realizując 224 świadczenia na kwotę **2.912 zł** (rozdział 85295).
7. **Ustalanie dochodów dla osób fizycznych**, które zamierzają składać wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach Programu „Czyste powietrze”. W okresie sprawozdawczym przyjęto 141 wniosków, w wyniku prowadzonego postępowania wydano 140 zaświadczeń.
8. **Wydawanie zaświadczeń o sytuacji majątkowej i dochodowej** – ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzależnia przyznanie stypendium socjalnego od sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny ubiegającego się potwierdzonej zaświadczeniem wydanym przez właściwy ośrodek pomocy społecznej.
W 2021 r. wydano 39 postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia i 25 zaświadczeń dotyczących sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny.
9. **Realizacja programu „Aktywny Samorząd”.** Wsparciem z zakresu rehabilitacji zawodowej jest, od lat realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Pilotażowy **program**

„Aktywny samorząd” finansowany z PFRON.

Celem programu jest likwidacja barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Kierowany jest głównie do osób niepełnosprawnych do 18 r. życia, kontynuujących naukę na poziomie wyższym, będących w wieku aktywności zawodowej, lub aktywnych zawodowo pomimo wieku emerytalnego.

W 2021 r. wydatkowano kwotę **55.922 zł** oraz **16.912 zł koszty obsługi** na kontynuację programu z 2020 r.

W ramach Programu na 2021 r. pozyskano kwotę **418.955 zł**, w tym:

- na realizację Modułu I i II – 393.389 zł,
- na obsługę, promocję i ewaluację programu – 25.566 zł.

Na realizację zadań wydatkowano kwotę **278.114 zł i 194,70 zł** na obsługę zadania. Pozostałe 140.646,30 zł zostanie zrealizowane w 2022 r.

W ramach programu realizowano działania w następujących obszarach

Z pomocy skorzystały 53 osoby w następujących obszarach:

Moduł I:

- obszar A₁ – pomoc w zakresie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – udzielono 3 osobom na kwotę 18.585 zł;
- obszar A₂ – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu – udzielono 1 osobie na kwotę 1.687 zł;
- obszar B₁ – adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 8 osobom, na kwotę 53.478 zł;
- obszar B₂ – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – 1 osoba – 2.000 zł;
- obszar B₃ – adresowany do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 2 osobom, na kwotę 14.778 zł;
- obszar B₄ - adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 5 osobom, na kwotę 19.738 zł;
- obszar C₁ – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 4 osobom na kwotę 53.200 zł;
- obszar C₂ – utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 3 osoby na kwotę 6.510 zł;
- obszar C₃ – zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania

techniczne tj. protezy co najmniej na trzecim poziomie jakości – 5 osób na kwotę 108.000 zł;

- obszar C₅ – zakup oprzyrządowania elektrycznego wózka ręcznego – 4 osoby – 25.425 zł,

Moduł II:

- uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - dofinansowano koszty nauki 22 osobom, zawarto 29 umów na kwotę 91.954 zł.

10. Dodatek energetyczny – zadanie zlecone gminy - od 1 stycznia 2014 r. Ośrodek jest realizatorem dodatku energetycznego, który przysługuje odbiorcom wrażliwym na mocy ustawy – Prawo energetyczne. W 2021 r. wydano **875 decyzji** (*o 16 mniej*) przyznających na łączną kwotę **54.188,16 zł** (*rozdział 85215*), w tym na obsługę zadania 1.062,51 zł. Pomoc uzyskało **432 rodziny** (*spadek o27*).

11. Dodatki mieszkaniowe – od 1 stycznia 2016 r. Ośrodek przejął realizację zadania własnego gminy polegającego na ustalaniu uprawnień i wypłacie dodatków mieszkaniowych.

Z dodatków mieszkaniowych w okresie sprawozdawczym skorzystało 1.092 (*spadek o 45*) gospodarstw domowych, z tego:

Zasoby mieszkaniowe	Liczba gospodarstw domowych		Liczba świadczeń		Kwota wydatków	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Miasta Suwałki	462	455	4 356	4199	984.801,66	1.034.406,85
Spółdzielni mieszkaniowych	484	439	4 108	3876	569.135,21	637.053,86
inne	191	198	1 486	1784	235.660,49	330.168,47
Razem	1 137	1092	9 950	9859	1.789.597,36	2.001.629,18
Koszty obsługi	X	X	X	X	341.043,14	289.352,53

Łącznie na zadanie wydatkowano kwotę **2.290.981,71 zł** (*wzrost o 160.341,21 zł*), w tym koszty obsługi 289.352,53 zł (*rozdział 85215*).

12. Realizacja programu Operacyjnego „POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 - 2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 1.542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.161,60 zł dla osoby w rodzinie. FEAD polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 21 produktów z 7 grup towarowych (makaron, mleko, mielonka, cukier, olej, itd.). Rolą Ośrodka była kwalifikacja osób spełniających kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku współpracy z 5 kościołami i 1 organizacją pozarządową zweryfikowano **623 osoby** (*o 175 więcej*) oraz wydano 264 skierowania umożliwiające uzyskanie pomocy żywnościowej.

13. Prace społecznie użyteczne – przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym

i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy.

Spośród 19 osób - wstępnie zakwalifikowanych przez pracowników socjalnych - skierowanie do pracy otrzymało 19 osób, z tego:

- 13 osób wykonywało je przez okres, na jaki otrzymały skierowanie,
- 3 osoby zostały skreślone z listy uczestników z uwagi na brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji, co spowodowało utratę świadczeń z pomocy społecznej,
- 3 podjęły zatrudnienie.

Na realizację zadania wydatkowano **kwotę 59.188,20 zł** (w rozdziale 85295), z tego refundacja z FP wyniosła – 35.512,92 zł.

14. Akcje społeczne

- 1) **„Szlachetna Paczka”** – Ośrodek we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna w Krakowie” zrekrutował 16 rodzin wymagających pomocy i wsparcia;
- 2) **„Paczka dla bezdomnego”** – pracownicy Ośrodka włączyli się w 4 edycję akcji organizowaną przez Spółdzielnię Socjalną „Perspektywa” w Suwałkach pn. „Sprawmy by wszyscy mieli radosne święta”. Zebrane środki finansowe pozwoliły na zakup 3 osobom bezdomnym artykułów spożywczych i przedmiotów codziennego użytku.
- 3) **„Świąteczna pomoc seniorom”** w partnerstwie z Radą Lokalną Braci Kolumbów w Suwałkach, 2 seniorom pozostającym w zainteresowaniu Ośrodka przekazano sprzęt AGD zakupiony w ramach charytatywnej zbiórki.
- 4) **„Paczki świąteczne”** przekazano 70 dzieciom z rodzin zastępczych i objętych asystentem rodziny przy współpracy z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Suwałkach.
- 5) **V Pielgrzymka - Sympozjum pn. „Św. Brat Albert prekursorem pracy socjalnej w Polsce”** – celem była popularyzacja postaci św. Brata Alberta patrona pracowników pomocy społecznej. Program sympozjum obejmował: mszę świętą, wykład Stanisława Szweda – Sekretarza Stanu w MRiPS pn. „Nowe kierunki rozwoju pomocy społecznej w Polsce” oraz prof. Marka Oktoby pt. „św. Brat Albert prekursorem pracy socjalnej w Polsce”. Podczas spotkania wręczono odznaczenia honorowe PRIMUS IN AGENDO dla pracowników przedstawicieli instytucji współpracujących z MOPR.

16. Wyposażenie mieszkania dla Repatriantów w podstawowy sprzęt AGD i RTV oraz szafy, meble pokojowe, kanapy, łóżka, stoły, biurka, sprzęt gospodarstwa domowego, itp.- **42.868,18 zł** (rozdział 85395)

17. Kontynuacja Programu „Wspieraj Seniora” – Celem programu było podejmowanie działań na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, którzy ze względu na trwający stan epidemii pozostali w domu i nie mieli możliwości np. poprzez wsparcie rodziny

zabezpieczenia sobie artykułów podstawowej potrzeby. Odbiorcami programu byli mieszkańcy w wieku 70 lat i więcej.

Program realizowano od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. poprzez:

- a) promocję programu za pośrednictwem informacji zamieszczonych na stronie internetowej MOPR, publikacji w Dwutygodniku Suwalskim i informacji upowszechnianej przez pracowników socjalnych, dystrybucja ulotek,
- b) przyjmowanie zgłoszeń za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (7) lub bezpośrednio w MOPR Suwałki (11),
- c) w wyniku weryfikacji zgłoszeń pomocą objęto - 22 osoby, w tym 8 kontynuowano z roku poprzedniego - świadcząc 727 usług wsparcia.

Na realizację zadania z **Funduszu Przeciwdziałania Covid-19** wydatkowano kwotę **102.600,23 zł** (rozdział 85295).

Łącznie Ośrodek w 2021 r. wydatkował kwotę 136.946.258,19 zł (wzrost 1.686.048,82 zł), z tego:

- środki zewnętrzne stanowiły – 116.628.206,45 zł - 85,16 %,
- środki z budżetu samorządowego – 20.318.051,74 zł – 14,84 %,

w tym:

- 1) w dziale 851 – Ochrona zdrowia – 511.607,20 zł;
- 2) w dziale 852 – Pomoc społeczna – 20.731.050,24 zł;
- 3) w dziale 855 – Rodzina – 111.132.327,10 zł,
- 4) w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 1.170.092,99 zł;

oraz z:

- funduszu celowego PFRON – 2.636.385,32 zł,
- Funduszu Solidarnościowego – 252.366,38 zł
- Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 -102.600,23 zł (rozdział 852 95)
- Fundusz EFS - 409.828,73 zł (rozdział 853 95)

IX. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2020/2021 PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO

Rozdział/Paragraf	Nazwa	2020	2021
851	Ochrona zdrowia	429.189,38	511.607,20
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	422.396,88	507.317,20
85195	Pozostała działalność	6.792,50	4.290,00
852	Pomoc społeczna	19.910.496,84	20.906.520,09
85202	Domy pomocy społecznej – Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	2.872.391,02	3.122.200,77
85203	Ośrodki wsparcia	13.661,58	27.145,19
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	98.137,89	113.974,36
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, w tym zwroty dotacji	201.548,45	202.367,25
85214	Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym zwroty dotacji z odsetkami	1.419.118,80	1.403.462,76
85215	Dodatek energetyczny w tym zwroty dotacji z odsetkami	55.445,56	54.220,98
	Dotatki mieszkaniowe	2.130.640,50	2.290.981,71
85216	Zasilki stałe, w tym zwroty dotacji z odsetkami	2.250.130,54	2.277.509,01
85219	Ośrodki pomocy społecznej	6.132.831,00	6.346.780,21

852-85219-3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	16.557,00	20.664,15
852-85219-3110	Świadczenia społeczne	3.156,00	4.580,65
852-85219-4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.166.875,40	4.365.404,72
852-85219-4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	319.115,33	314.091,36
852-85219-4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	734.824,68	767.266,08
852-85219-4120	Składki na Fundusz Pracy	73.515,97	79.786,28
852-85219-4170	Wynagrodzenia bezosobowe	26.627,00	13.400,00
852-85219-4210	Zakup materiałów i wyposażenia	160.692,89	150.390,46
852-85219-4220	Zakup środków żywności	0,00	421,47
852-85219-4260	Zakup energii	81.530,18	75.065,09
852-85219-4270	Zakup usług remontowych	39.573,90	40.178,00
852-85219-4280	Zakup usług zdrowotnych	5.468,00	3.280,00
852-85219-4300	Zakup usług pozostałych	316.297,60	311.192,75
852-85219-4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	17.354,43	17.812,10
852-85219-4410	Podróże służbowe krajowe	11.413,12	20.851,25
852-85219-4430	Różne opłaty i składki	3.514,67	3.416,42
852-85219-4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	121.520,68	127.634,75
852-85219-4480	Podatek od nieruchomości	17.350,00	18.069
852-85219-4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	6.676,98	6.094,98
852-85219-4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2.528,67	1.117,19
852-85219-4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	8.238,50	5.228,10
852-85219-4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	0	835,41
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	127.680,89	46.786,94
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2.743.320,71	3.118.640,48
85295	Pozostała działalność w tym zwroty dotacji z odsetkami	64.689,90	164.700,43
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, w tym zwrot dotacji	1.800.900,00	1.737.750,00
855	Rodzina	111.170.735,01	111.132.327,10
85501	Świadczenia wychowawcze w tym zwroty dotacji z odsetkami	75.662.327,88	76.712.788,16
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym zwroty dotacji z odsetkami	26.613.616,44	28.254.760,87
85504	Wspieranie rodziny, w tym pozostałe odsetki	3.270.306,49	186.773,96
85508	Rodziny zastępcze	3.493.641,22	3.852.147,83
	Dodatek wychowawczy	917.911,05	946.042,87
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	569.915,04	557.985,69
	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	148.837,31	147.231,26
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, w tym zwroty dotacji	375.570,36	474.596,46
85595	Pozostała działalność	118.609,22	0,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w tym zwroty dotacji z odsetkami	1.110.235,58	1.579.921,72
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	986.695,58	987.994,81
85395	Pozostała działalność - Karta Polaka	123.540,00	139.230,00
	Wyposażenie mieszkania repatriantów		42.868,18
	Door-to-door		409.828,73
	Razem	135.260.209,37	134.130.376,11

Szczegółową informację dotyczącą wykonania wydatków w podziale na poszczególne ich rodzaje (§) zawierać będzie sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Suwałki za 2021 r.

X. PORÓWNAWCZA STRUKTURA ZATRUDNIENIA W LATACH 2020/2021

Lp.	Stanowisko	w przeliczeniu na pełen etat wg stanu na dzień 31 grudnia	
		2020	2021
1.	Dyrektor	1	1
2.	z-ca Dyrektora	1	1
DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY		10	10
3.	Główna księgowa	1	1
4.	z-ca Głównej księgowej	1	1
5.	Księgowa	3	3
6.	Pomoc administracyjna	4	0
7.	Kasjer	1	3
8.	Starszy inspektor	0	1
9.	Inspektor ds.płac	0	1
DZIAŁ KADR I ADMINISTRACJI		11	11
10.	Kierownik	1	1
11.	Pomoc administracyjna	1	1
12.	Sekretarka	1	1
13.	Sprzątająca	1	1
14.	Starszy Inspektor	1	1
15.	Goniec	3	3
16.	Informatyk	1	1
17.	Starszy informatyk	1	1
18.	Konserwator-kierowca	1	1
DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ		62	52
19.	Kierownik	1	1
20.	Pracownik socjalny	1	2
21.	Starszy pracownik socjalny	0	0
22.	Specjalista pracy socjalnej	4	3
23.	Starszy specjalista pracy socjalnej	3	3
24.	Starszy inspektor	2	2
25.	Opiekunki	51	41
DZIAŁ POMOCY KRYZYSOWEJ		5	5,5
26.	Kierownik	1	1
27.	Psycholog	0,5	1
28.	Aspirant pracy socjalnej	1	1
29.	Pracownik socjalny	1	0
30.	Starszy pracownik socjalny	0	1
31.	Specjalista pracy socjalnej	0	0
32.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1
33.	Sprzątająca	0,5	0,5
DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ		31	31
34.	Kierownik	1	1
35.	Pracownik socjalny	5	2
36.	Starszy pracownik socjalny	4	7
37.	Specjalista pracy socjalnej	8	8
38.	Starszy specjalista pracy socjalnej	10	10
39.	Młodszy asystent rodziny	0	1
40.	Asystent rodziny	2	1
41.	Starszy asystent rodziny	1	1
DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ		14	14
42.	Kierownik	1	1

43.	Psycholog	1	1
44.	Pedagog	1	2
45.	Specjalista pracy socjalnej	1	1
46.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2	2
47.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3	2
48.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2	3
49.	Specjalista pracy z rodziną	1	0
50.	Starszy specjalista pracy z rodziną	2	2
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH		23	19
51.	Kierownik	1	1
52.	Starszy inspektor	6	6
53.	Pomoc administracyjna	16	12
DZIAŁ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO I POMOCY MIESZKANIOWEJ		7	8
54.	Kierownik	1	1
55.	Starszy inspektor	2	2
56.	Inspektor	1	1
57.	Pomoc administracyjna	3	4
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		7	7
58.	Przewodnicząca	1	1
59.	Sekretarz zespołu	1	1
60.	Starszy pracownik socjalny	1	1
61.	Pomoc administracyjna	4	4
62.	Specjalista ds. pozyskiwania funduszy i realizacji projektów	1	1,5
Razem		173	161

Rok 2021 do łatwych nie należał. To drugi rok „pandemicznej” rzeczywistości i kolejnych fal epidemii. Ośrodek musiał sprostać zadaniom z uwzględnieniem szczególnych procedur covidowych. W okresie sprawozdawczym Ośrodek mierzył się ze zmianą przepisów ustawy o pomocy społecznej, wdrażaniem nowych Programów, a także odebraniem „Dobrego startu”, a w roku bieżącym świadczeń wychowawczych, co wiąże się z redukcją etatów.

XI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2022 ROK

Na podstawie rozpoznania potrzeb MOPR opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2021 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu. Ośrodek realizuje zadania w oparciu o środki samorządowe, z dotacji celowej wojewody jak i pozyskuje z budżetu państwa i innych funduszy w ramach dostępnych programów.

Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

POMOC SPOŁECZNA

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.122.201	3.206.726	Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów - zadanie własne gminy. Środki nie zabezpieczają potrzeb w zakresie opłat za skierowanych mieszkańców Suwałk. Obecnie Miasto Suwałki ponosi koszty utrzymania za 86 osób, natomiast 2 oczekują. W I kw. każdego roku dps-y zmieniają koszty utrzymania, w związku z czym braki w tym zakresie szacuje się na kwotę 500 tys. zł.
8.839.354	9.236.060	Koszty utrzymania Domu Pomocy Społecznej w Suwałkach - zadanie własne powiatu – prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Placówka liczy 195 miejsc, w tym 25 osób dotowanych z budżetu wojewody i 170 dotowanych przez gminy kierujące, w tym Miasto Suwałki zobowiązane jest do pokrywania kosztu pobytu za 85 osób skierowanych po 1 stycznia 2004 r.

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.608.036	1.746.000	Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zadanie zlecone gminie. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Filipowskiej 20D liczący 35 miejsc. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wojska Polskiego 9 – liczy 34 miejsca prowadzi ngo „Aktywni tak samo” na zlecenie jst. Przyznane środki pokrywają potrzeby związane z działalnością ośrodków. Koszt 1 uczestnika – 1,940 zł miesięcznie (776złx250%). Koszt ten na podstawie art. 51c ust.5 ustawy o pomocy społecznej może być zwiększony na uczestnika z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu o 30% tj. o 582 zł m-nie (1940 złx30%) Ośrodki wsparcia są środowiskową formą pomocy półstacjonarnej, służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Środki zabezpieczają potrzeby w tym zakresie. W trakcie roku podlegają weryfikacji w zależności od charakteru uczestników.
135.424	179.494	Dzienny Dom Pobytu „Kalinka” – w strukturze Domu Pomocy Społecznej „Kalina” uruchomiono ośrodek wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dom liczy 15 miejsc. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby związane z działalnością ośrodka.
27.145	45.000	Oplata za pobyt mieszkańców Suwałk w schroniskach dla bezdomnych w ramach zawartych porozumień – Przyznane środki zabezpieczają potrzeby w zakresie schronienia w ośrodkach wsparcia dla bezdomnych. Obecnie przebywa 6 osób.

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.402.214	1610.800	Zasiłki i pomoc w naturze - zadanie własne gminy – przyznane środki głównie przeznaczone są na pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadany dochodem), które zabezpieczane są z dotacji wojewody- 887 tys. zł. Obecnie zabezpieczają potrzeby. Pozostała kwota z budżetu samorządowego zabezpieczy realizację Miejskiego Programu Osłonowego w Zakresie Ograniczania Skutków Niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023, sprawianie pochówków oraz zakup odzieży i obuwia dostosowanej do pory roku, zwłaszcza osobom bezdomnym. W ramach wolnych środków (ok. 21 tys. zł miesięcznie) sukcesywnie będą realizowane świadczenia o charakterze fakultatywnym: zasiłki celowe, na zakup opału, leków oraz prowadzenie doraźnych działań osłonowych.

Rozdział 85216 „Zasiłki stałe”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.261.303	2.160.000	Zasiłki stałe - zadanie własne gminy dotowane z budżetu wojewody Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 450 osób niepełnosprawnych. W 2021 r. odnotowano wzrost świadczeniobiorców spowodowany uzyskiwaniem orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Przyznane środki nie pokrywają potrzeb wynikających z waloryzacji świadczeń od 1 stycznia 2022 r.. Braki szacuje się na kwotę 228 tys. zł, co będzie pozyskiwane w trakcie roku z budżetu wojewody.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
6.346.780,21 w tym: PFRON 72.869,62	6.563.772	Zadanie własne gminy/powiatu – środki przeznaczone na utrzymanie infrastruktury MOPR oraz obsługę zadań należących do właściwości Ośrodka z zakresu pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, organizatora pieczy zastępczej oraz innych zadań zleconych Ośrodkowi. Przyznany budżet zabezpiecza koszty obsługi i utrzymania infrastruktury na dotychczasowym poziomie. Nie przewiduje natomiast pokrycia wzrostu cen od towarów i usług.

Rozdział 85220 „Mieszkania chronione”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
37.481	44.440	Zadanie własne powiatu - zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej, którzy osiedlają się na terenie m. Suwałki. Na terenie miasta funkcjonują 2 mieszkania chronione treningowe o łącznej liczbie miejsc 7.
9.306	11.520	Zadanie własne gminy - wsparcie dla osób niepełnosprawnych w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W m. Suwałki funkcjonuje jedno mieszkanie wspierane o liczbie 3 miejsc.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.793.819	3.184.631	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby ok. 150 osób wymagających tej formy pomocy.
324.821	108.000	Zadanie zlecone gminy – zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki nie zabezpieczają potrzeb 13 osób wymagających pomocy. Braki szacuje się na 216 tys. zł, o które Ośrodek wystąpi do Wojewody Podlaskiego

Rozdział 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
1.737.500	1.879.600	Program rządowy na lata 2019 - 2023 „Posiłek w szkole i w domu” realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, w szczególności niepełnosprawnym chorym oraz dzieciom i młodzieży szkolnej. Daje również dyrektorom szkół możliwość obejmowania dzieci wyrażające chęć zjedzenia posiłku do 20% ogółu żywionych dzieci na podstawie decyzji MOPR. Ponadto pomoc realizowana jest w formie dowozu posiłku, pomocy rzeczowej w oraz zasiłków celowych. Ok. 2 tys. osób wymaga pomocy w zabezpieczeniu posiłku bądź środków na podstawowe produkty żywnościowe. Braki szacuje się w wysokości 6%. Ośrodek będzie podejmował działania w celu pozyskania brakującej kwoty z budżetu wojewody. Przyznana dotacja zabezpiecza oszacowane potrzeby.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
59.188	64.800	Przyznane środki pozwalają na aktywizację zawodową poprzez organizację prac społecznie użytecznych dla 15 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym.

WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rozdział 85504 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
184.237	187.803	Opieka asystenta rodziny – zadanie własne gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin z ustawy „Za życiem”. Pracownik socjalny na podstawie dokonanego rozpoznania w środowisku może kierować wnioskiem do kierownika MOPR o objęcie rodziny naturalnej opieką asystenta rodziny, która przeżywa trudności opiekuńczo wychowawcze. Asystent przydzielany jest również na wniosek sądu. Przyznanie asystenta kobiecie w ciąży lub wychowującej niepełnosprawne dziecko następuje na jej wniosek. Obecnie zatrudnianych jest 3 asystentów, którzy mogą obejmować opieką nie więcej niż 15 rodzin. Przyznane środki pozwalają na utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia.

Rozdział 85508 „Piecza zastępcza”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.692.922	4.596.587	<p>Rodzinna piecza zastępcza - zadanie własne powiatu - ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy powiatowe obowiązek ponoszenia kosztów. Wzrost planowanych potrzeb spowodowany jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> -waloryzacją świadczeń z tytułu kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, w tym ponoszenie kosztów za dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów oraz przysługujących dodatków, -planowanym wzrostem wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym, pomocom przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich oraz kosztów utrzymania i remontów lokali, - utworzeniem min. 1 zawodowej rodziny zastępczej - wzrostem dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, - opieki koordynatora, - organizacji szkoleń rodzin zastępczych, itp. <p>Przyznane środki zabezpieczają potrzeby związane z organizacją rodzinnej pieczy zastępczej oraz pokryją niedobory w zadaniu usamodzielnianie wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej .</p>
145.463	201.147	<p>Usamodzielnianie wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze. Aktualnie realizuje 15 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 9 wychowanków.</p>
946.043	378.000	<p>Dodatki wychowawcze - zadaniem zlecone powiatom. Od kwietnia 2016 r. rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie m. Suwałk przysługują dodatki wychowawcze w wys. 500 zł miesięcznie na każde dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na zmianę realizatora Ośrodki będzie wypłacał świadczenia do 31 maja 2022 r. Środki zapewnia budżet państwa.</p>
13.177	12.000	<p>W rodzinie zastępczej na terenie m. Suwałki zostało umieszczone dziecko, które nie posiadało miejsca zamieszkania na terytorium RP. W takim przypadku na podstawie art. 181 pkt 2a w związku z art. 5 ust.1 pkt 2 i 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koszty utrzymania pokrywa budżet państwa. Braki w wysokości 1.572 zł zostały zgłoszone do Wojewody Podlaskiego.</p>

Rozdział 85 510 „Placówki opiekuńczo - wychowawcze”

Wykonanie w 2021 r. w zł	Przyznane środki na 2022 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
58.957	214.543	<p>Usamodzielnianie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo wychowawcze. Aktualnie programy usamodzielnienia realizuje 6 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 11 wychowanków.</p>
499.029	483.600	<p>Pokrywanie kosztów pobytu dzieci z m. Suwałki w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – zadanie własne powiatu. W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało na dzień 31.12.2021 r.- 8. dzieci. Przyznane środki pozwalają na pokrycie kosztów obecnie przebywających dzieci, nie pozwalają natomiast na umieszczenie kolejnych.</p>
Dom nr 1 834.354	926.988	<p>Koszty utrzymania placówek opiekuńczo wychowawczych - Dom nr 1 i nr 2 w Suwałkach - zadanie własne powiatu. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki</p>

Dom nr 2 1.009.041	1.046.592	rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Od 1 stycznia 2021 r. w związku z ustawowym obowiązkiem spełniania standardów dotyczących dopuszczalnej liczby wychowanków w jednej placówce - 14 dokonano podziału dotychczasowej placówki na dwie odrębne liczące łącznie 28 miejsc, z tego 6 interwencyjnych oraz 22 socjalizacyjne. Przyznane środki zaspokajają obecne potrzeby.
147.231	57.000	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego przysługuje wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej do 18.r.życia. W 2021 dodatki pobierało 36 dzieci. Ośrodek będzie realizatorem zadania do 31 maja br. Środki zapewnia budżet państwa.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Suwałkach
[Signature]
mgr Leszek Lewoc